

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahéttől az
ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 154. szám.

Nagy-Várad.

Vasárnap, 1913. július 6.

Fenyeget az adóemelés!

Néhány nappal ezelőtt Nagyváradon járt egyik nagy fővárosi pénzügyintézetnek az igazgatója s beszélgetés közben olyan kijelentést tett, hogy a mostani nyomoruságos gazdasági helyzet és pénzválság egy évig is eltart még.

Igazán kétségbe kell esnünk, ha hitelt adunk az ilyen kijelentésnek, mert már is rémes az a rombolás, a mit az idestova két év óta tartó válság okozott az ország iparában, kereskedelmében és egész közgazdaságában. Az általános pénztelenség, a hitelnyújtás teljes beszüntetése, az általános ipari és kereskedelmi pangással és drágasággal egyformán sújtja a társadalom minden osztályát s növeli a szegénységet, a nyomort.

A mostani válságos állapotok nagyon is érzékenyen és közelről érintik Nagyvárad városát is.

Hosszu évtizedek óta nem volt a város pénztára olyan helyzetben, mint most. A bevételek annyira esökkentek, hogy már-már borzongva gondol a polgármester is a hónap elsejére, mikor a tisztviselők fizetésére és más kiadásokra nagyobb összeg szükséges.

Egyik hónapban már csak úgy tudta a város a kiadásait fedezni, hogy a villamos telep két félretett alapjának tekintélyes összegét használta fel az alapok egyszerű felhasználásával. Most július hó 1-én pedig mintegy 150 ezer koronával kevesebb volt a város pénztárában, mint amily összeget a városnak ki kellett fizetni. A tanács csak úgy tudott segíteni a bajon, hogy a

beruházási kölcsönből vett 150.000 korona hitelt.

A polgárság nem fizeti, mert nem fizetheti az adót és a különböző illeteket, mert egyszerűen nincsen miből. A kereskedők nem tudják még a váltólejáratoakat sem rendezni s sajnos, egymásután jönnek a fizetésektelenségek; az iparosok műhelye mindjobban elnéptelenedik, nincs munka, nincs megrendelés.

Ilyen nehéz viszonyok és szomorú állapotok mellett valósággal megdöbbentő a városi főszámvevő nyilatkozata, amit a városi tanács mint állandó választmány előtt tett.

Kijelentette a főszámvevő, hogy minden kiadást a legnagyobb takarékoság szemellett tartásával fontoljanak meg, mert ez az év előreláthatólag nagy deficittel zárul. A jövő évre pedig semmi új terhet ne vegyenek fel, mert az eddigi terhek mellett is csak nagy közköltő emeléssel lehet a jövő évi költségvetést összehatítani.

A főszámvevő teljesen ismeri a város anyagi helyzetét s az ő kijelentése nem üres fenyegetés. Megdöbbentő perspektívát tár ez a kijelentés elénk, mert Nagyvárad város polgársága már is annyira meg van terhelve közterhakkal, hogy normális viszonyok mellett is minden újabb teher elviselhetetlen sulyal nehezednék rá, a mostani kétségbeejtő közgazdasági helyzetben pedig egyenesen egsistenciájában támadja meg.

Akik mindég a polgárság teherbíróképességével indokolták a város gőzerővel forszírozott fejlődését, most beláthatják, hogy a természet-

ellenes, gyors fejlődésnek nem volt meg a természetes alapja s a milliókra menő adósságok összehalmozását a polgárok egsistenciáinak összeomlása követi.

Az új balkáni háború.

A délkeleti határainkon dúló szláv testvérharc — minden valószínűség szerint — a balkán területre fog lokalizálódni. Az európai diplomáciának semmi kedve, hogy nemzetközi bonyodalnak származzanak belőle.

Semmi okunk sincsen tehát arra, hogy tulságos aggodalommal szemléljük a Balkán véres harcait. Valaminthogy teljességgel igaztalan dolog, minden perfidiáért, amelyet a balkáni törpe államok államférfiai és politikusai elkövetnek és a hadsereg minden barbárságáért a monarchia külügyi vezetőségét okolni.

Arról ugyanis már számtalanszor meggőződhetünk, hogy a Balkán diplomatáiban, sőt fejedelmeiben sem lehet megbízni. Bármelyiknek a pártjára kelni: hálátlan dolog.

*

A balkáni eseményekről a következő tudósítások szólnak:

Béke Romániával.

Szófia, július 5.

Illetékes részről közlik, hogy Bulgária és Románia között javult a viszony, miután a kormány hajlandó engedményeket tenni Romániának.

Bukarest, július 5.

A bolgár kormány kész átengedni Romániának a Tartucai-Balesik között elterülő földcsávot.

SZEPESSEGI és RUMBURGI VÁSZNAK
Asztalneműek, Schroll-féle schiffonok
URI, NŐI és GYERMEK FEHÉRNEMŰEK
Teljes menyasszonyi kelengyék
SZÖNYEG, FÜGGÖNY, LINOLEUM

**PAPLAN és MATRÁCOK LEGOLCSÓBBAN
BESZEREZHETŐK**

CZILLÉR IMRE

NAGYÁRUHÁZABAN SZENT LÁSZLO-TÉR 2. SZAM.

Bolgár diadal.

Szófia, július 5.

A Krevoloknál kitört csata a bolgárokra nézve kedvezőre fordult. Egy bolgár hadosztalpnak sikerült a szerbek balszárnyát elvágnia a főhaderőtől és két óráig tartó ekkeseredett ütközet után az egész balszárny a tüzéséggel együtt a bolgárok fogságába esett. Még ennél is sokkal szerencsétlenebb volt tegnap a Timok- és Morava-hadosztályok veresége. Mind a két hadosztályt a hajnali órákban tulnyomó erővel támadta meg a bolgár sereg és órákon át tartó kétségbeesett csata után a két szerb hadosztály megfutmodott. A visszavonulás útján a bolgárok üldözték a nagyon meggyöngült szerb hadosztályokat, minduntalan gyilkos összeütközések voltak, amelyekből a Morava és a Timok hadosztályok teljesen megsemmisülve kerültek ki, csak egy nagyon kis rész menekült el. A bolgárok kétezer foglyot hurcoltak magukkal, de a bolgárok részén is igen nagy volt a halottak és sebesültek száma.

Körülzártak egy szerb hadosztályt.

Szófia, jul. 5.

Az első szerb Drina-hadosztályt, a mely a szerb hadsereg zömének bal szárnyaként Köprülü mellett állott, nagy veszteségek közt Üszküb felé vetették vissza. Ezzel a szerb hadsereg zömének körülkerítése be van fejezve.

A csapdába került görögök.

Szófia, jul. 5.

Szalonikától északra, mintegy nyolevan kilométernyi területen nagy csata folyik. A harc centruma Kilisz és Likovan között van. Nigrita mellett is heves ütközet folyik. A csatában a görögök részéről nyolevan-ezer, s a bolgárok részéről százezer ember vesz részt. A csata kimenetelének döntő je-

lentősége lesz. A csatározások már június harmincadikán kezdődtek, a mikor a bolgár előcsapatok sűrű támadást intéztek a görögök centruma ellen, hogy ellentámadásra csábítsák. A bolgárok csele sikerült is, a mennyiben a görög csapatok az elért apró győzelmektől csalogatva, mindjő ban eltávolodtak hadállásaiktól s a bolgárok nyomában nyomultak előre. A bolgároknak így sikerült a görögöket a Szaloniki mellett lévő megerősített hadállásaikból sik mezőre kicsalniok s ott döntő ütközetre kényszeríteniök. A görögök tehát valóságos csapdába kerültek és Szalonikától több napi járőföldre kénytelenek voltak a bolgárokkal döntő csatában megütközni.

Megverik a bolgárok a szerbeket.

Szófia, jul. 5.

Tegnap óta Köprülünél rendkívül ekkeseredett csata folyt bolgárok és szerbek között. A szerbeknek minden erőlködésük mellett sem sikerült a bolgárok hadállását elfoglalni. Köprülünék a bolgárok által való megszállása minden percen várható. A szerb hadsereg déli szárnya nagy vereségeket szenvedett.

Szófia, július 5.

Azt a szerb gyalogezredet, amely Köprülünél bolgár területre lépett, bolgár csapatok megtámadták és teljesen megsemmisítették. Az ezred egy részét, a többi között több tisztet is, a bolgárok elfogták.

A román követelés.

Bécs, jul. 5.

Jól értesült diplomáciai körökből jelentik, hogy az Ausztria és Magyarország és Bulgária között a román-bolgár konfliktus

békés elintézésére megindult tárgyalás már meglehetősen előhaladt és kilátás van rá, hogy már a legközelebbi időben a megegyezés meg is lesz. A román követelés teljesítése dolgában még némi nehézség áll fön, de valószínű, hogy ezt az akadályt nem sokára elhárítják s így a konfliktusnak békés megoldása rövid idő múlva bekövetkezik.

A román mozgósítás.

Bukarest, jul. 5

Az Independante szerint a mozgósító parancsal behívott tizenhárom korosztály létszáma hatszázezer ember. Hat korosztályt nem hívtak be.

Debrecen és a Tiszakormány.

Debrecenből írják: Július 10-én a törvényhatósági bizottság közgyűlést tart, a melyre számos bizottsági tag aláírásával indítványt nyújtanak be Tisza István gróf miniszterelnöknek diszpolgárrá való megválasztása érdekében, valamint arra nézve, hogy a törvényhatóság fejezze ki bizalmát a miniszterelnök és a kormány működése iránt. Az indítványt máris nyolevan bizottsági tag irta alá. A függetlenségi pártiak a szocialistákkal folytatnak tárgyalást, a kik állítólag a közgyűlés napjára általános sztrájkot szándékoznak proklamálni.

A köztársasági párt.

A királyság védelmezéséről alkotott törvény következményeképp az Országos Köztársasági Párt megszűnik. A megszűnését hivatalosan ma este mondják ki, amikor a köztársasági párt Hódmezővásárhelyen átalakul Országos Kossuth Lajos-párttá.

Az Országos Kossuth Lajos-párt megalakítását előkészítő értekezlet ma este lesz Hódmezővásárhelyen, a Tisza-szállodában. Az értekezletet Nagy Hyörgy hívta össze.

A SZOKÁS HATALMA.

— Curnonsky. —

Petit-Bidois rágyújtott havannájára és gyönyörűséggel szippantott belőle egyet. Szép júliusi délután volt.

Az életet felségesnek találta. Ma délelőtt ígérte meg neki a főnöke is, hogy előléptetésében pártfogolni fogja . . . A fa leveleit lenge szél mozgatta, a boulevardot szines ruhák élénkítették, kíváncsok szép asszonyok jártak-keltek . . . szóval minden kedve szerint történt.

A Riche-kávéház előtt egyszerre csak rákiáltott valaki a járókelők közül:

— Petit-Bidois!

Petit-Bidois hirtelen hátrafordult és szemtől-szemben találta magát egy vadonatúj redingotkabátba préselt, hatalmas, fiatal férfival, aki a szélmalom kerekének gyorsaságával forgatta sétabotját.

Rögtön megismerte benne volt szállás-csináló káplárját, akivel a tavalyi huszonegy napos bevonuláskor Falaiseben szolgált. Dacára, hogy rögtön megismerte, szándékosan azt a látszatot akarta kelteni, mintha gon-

dolkodnia kellene, vajjon ki az, aki őt megszólította?

Örömet akart szerezni egykori feljebbvalójának azzal, hogy civilruhájának eleganciája őt csaknem a felismerhetetlenségig megváltoztatta.

— Nemde, Toubot Viktor urhoz van szerencsém!

— Mi a Manó, hát nem tegeződünk? — szakítá félbe amaz és karonfogta őt. — Persze, hogy én vagyok, kedves, öreg bajtárs!

— Pardon! A te alattvalód, Petit-Bidois! . . . Hát te nem aktiváltattad magadat?

— Aktiváltatni magamat? Ki akarod használni az alkalmat, hogy nem csukathalak le néhány napra? Ah, nem, öreg bajtárs, elég volt abból!

— Victor Toulet gömbölyü és joviális arcára szomorú kifejezés ült ki:

— Amennyit én szenvedtem e három év alatt!

Petit-Bidois, akinek mind eszébe jutottak a vidám históriák, amiket a szállás-csináló Toubotról tudott.

— Mit akarsz — mondá — a nemzeti

hadsereg olyanok gyülekezete, akik mindannyian másutt szeretnének lenni! De mit után most szabad vagy . . .

— Szabad! — válaszol Toubot s orreimpái tágulnak, szemei felragyognak az örömtől. — Csakugyan, tegnapelőttől szabad vagyok! Tegnap reggel érkeztem ide . . . Mert tudod, bátyám az üzletéhez társul vesz. És három hó múlva feleségül veszem unokatestvéremet. Emlékszel reá, a kis Agáthát, akinek a fotografiáját megmutattam neked. De két hétig semmire se vagyok kapható. Jelenleg abban telik örömem, hogy cilinderben és redingotban feszíthetek.

Petit-Bidois nem akarta megmondani neki, hogy ez az öltözet kissé ünnepeles és meleg a Grand Prix után két héttel. És Toubot olyan büszke volt a gálájára, hogy jóságos, gömbölyü arca csak úgy ragyogott a meglepődéstől.

— Nem akarnál leülni pár percre? — ajánlá Petit-Bidois, a kávéház erkélyére mutatni.

— Leülni? Még nem — tiltakozott Toubot. — Olyan boldog vagyok, hogy a magam kedvtelésére járhatok-kelhetek dologtalanul s hogy viszontláthatom az én drága

ZENKER

modern fényképész műterme

Helyi és vidéki telefon 12-26.

Szent János-u. 72.

Finom kidolgozású levelezőlapok 6 db 1 K 40 f. Fényképeket 50%-kal olcsóbban készítem mint bármelyik fényképész Nagyváradon. A menyaszonnyi felvételek kedvezményes árban készülnek. Tisztelt megrendelőm 6 db fénykép után 3 levelező lapot ajándékba kapnak.

Rőtő-szövőgyár Nagyváradon.

A miniszter jóváhagyása.

A nagy közgazdasági válság óta a gyár-alapítási hírek elaludtak. Ezelőtt két évvel hosszas tárgyalások után megegyezés jött létre Nagyvárad városa és az Első Gyulai Kötött és Szövött Iparárugyár részvénytársaság között, hogy a társaság Nagyváradon nagyszabású gyárat állít fel. Ezen gyár egyike lenne Nagyvárad legjelentékenyebb ipari vállalatának s a befektetett tőke meghaladja az egymillió koronát. Kilátásba volt helyezve, hogy az állam a gyár részére nagyobb összegű szubvenciót ad.

1911. november elején fejeződtek be a tárgyalások Nagyvárad városa és a gyulai részvénytársaság között. Akkorra már biztosítva volt nekik az ingyen telek a Gilányi-úton és a városi adómentesség arra az esetre, ha állami adómentességet sikerül elérniük. Ezt a gyár meg is folyamodta és a kereskedelmi miniszteriummal huzamosabb tárgyalások után 1812. március 15-én kötelező nyilatkozatot állított ki dr. Márk Junos gyulai közjegyző előtt a kötelezettségeiről.

Eszerint a nagyvárad gyár építését az államsegélyt biztosító miniszteri leirat vételétől 3 hónap alatt megkezdni a gyár — és a nyilatkozat szerint 1913. július végéig befejezi és üzembe kezd. Legalább egy milliót fektet be, az első év végéig 200000, a másodikig 300000, a harmadik 400000, a negyedikig 600000 koronát épület és géprészekbe. 200 új közkötőgéppel és sok kézikötőgéppel szereli föl fokozatosan a nagyvárad gyárat, amely eleinte 100, a harmadik évtől állandóan 250 munkást foglalkoztat, tisztikarának és munkásnépének háromnegyedrészét magyar honosságú lesz, a gyár mindenre magyar anyagot használ. Tőzsdei forgalomba a segélyezés első felében nem hozhatók a gyár részvényei. Külön védjegygel dolgozik a gyár, állandó állami ellenőrzés alatt lesz, de ezt és államsegélyét reklámcélokra nem használhatja fel.

A kereskedelemügyi miniszter tegnap ér-

tesítette Nagyvárad városát, az állami kedvezmények megadásáról s arról, hogy a Nagyvárad városával kötött szerződést jóváhagyta.

Most már mi sem áll utjában, legalább a város részéről, hogy a nagy iparvállalat Nagyváradon hozzákezdjen az építkezés és berendezkedéshez.

Hír a zarándokokról.

Autózás Münchenben. — Most Svájcban vannak. — Kovács Hanna Bécsből írt.

*

Ma egy hete jelentette a *Tiszántul*, hogy szép Hungária földjéről az idén immár a harmadik zarándoklat indul a csodás Lourdesba. Julius elsején indultak Budapestről mintegy kilenvenen külön gyorsvonattal. A zarándoklat megbecsülhetetlen lelki élményeket szerez a résztvevőknek, akik elé nem is remélt perspektívát nyitottak már az első napok.

Mint ugyanis jeleztük, a zarándoklat tanulmányuttal van összekötve s olyan kiváló vezetőjük van, mint Tóth János, a fertőmeggyesi plébános. Az ut által érintett vidékek és grandiózus városok művészi szépségei, gyönyörű épületei, nevezetes történelmi tradíciói s a mai időkben való jelentőségük kommentálására hivatott emberre találtak ő benne.

Ketten is megigérték nekünk, hogy a zarándoklat nevezetesebb eseményeiről, nagyobb stációiról friss híradással lesznek. Sajnos, egyik kedves női riporterünk lemaradt az utról, csak Bécsig tudott eljutni s már nem találta ott a zarándokok különvonalát. Mentegeti is magát Kovács Hanna, mert ő róla van szó.

Két szép lapot kapott e sorok írója tőlük. Egyiket *Kazinczy* Mária tanítónő írta

Münchenből, a másikat Kovács Hanna Bécsből. Rövid távirat-stilusban jelentik az ut eddigi lefolyását.

Kazinczy Máriának különösen is hálásak vagyunk. Az ő ötlete lehet, hogy a váradiak valamennyien meleg üdvözlét küldenek a gyönyörű művészvárosból, Münchenből. Mind aláírták a képeslapot. Ami pedig az utat illeti, közöljük a következő érdekes részleteket:

— Budapesttől Bécsig nagyon idegenek voltak az arcok. Bécsből félórai várakozás után Salzburgba utaztunk. Ide d. e. érkezünk, megnéztük a várost és a dómot. Itt még a magunk zsebére ettünk.

— Két órákor indultunk München felé; gyönyörű vidéken robogott vonatunk. D. u. 5 órákor érkezünk Münchenbe és saját lábunkon szállásunkra hajtottunk. Átöltözködés után mi, váradiak vettünk két autót és beutaztuk a várost. Tudja: nem hiszem, hogy szebb város lehetne a világon! . . . Este 8 órákor volt az első közös étkezés. Menü: jó husleves, bornyuvetés zöld salátával és egy nagy korsó sör. Ma reggel (a levél 3-án kelt.) Korán kelvén, templomba mentünk, aztán reggelizni. Most megyünk a képtárba, onnan hangzenét hallgatni 11 órákor. Egy órákor lesz az ebéd s azután utazunk Svájcba. Majd onnan is küldök lapot.

Kovács Hanna Bécsből ír. Már 30-án este sejtettük itt Nagyváradon, hogy a művész nő lemarad az utról. Későn gondolkodott jegyről. Telefonáltunk érdeklődésben még Fertőmeggyesre is, mind hiába! Későn jelentkezett.

Egyedül sietett utánuk Budapestről, de már mire ő az osztrák császárvárosba ért, a zarándokvonat kirobogott, Szomorú hangon írja ezt és összegyűjtött pénzét elteszi jövőre.

Reméljük, hogy a kedves váradiakat vi-

boulevardomat. Most kezdődik az élet! De miután oly szerencsés voltam és találkoztam veled, nem hagyalak el. Ninesen semmi dolgod? . . .

— Nekem? Ninesen . . . Miniszteri hivatalnok vagyok Barcat-Carron osztályában.

— Pajtás, akkor nekem segítségemre leszel abban, hogy felmentsenek a huszonnyolc napos szolgálat alól!

— Huszonegy! — igazítá helyre Petit-Bidois. — De ma szó se legyen erről. Együtt fogunk ebédelni és az estét a Montmartre-on töltjük. Tabarinél törzsvendég vagyok.

Toubotnak csak úgy forogtak a szemei a gyönyörűségtől!

— Ez egyfolytában tartó tíz órai kimenőt jelent nekem! — mondta hangosan kacagva.

— És én boldog vagyok, ha segíthetek neked elfelejteni három évig tartó szenvedésedet.

A katonai élet említése egyszerre felidézte lelkükben azokat az emlékeket, amelyeket a közös szolgálat alatt éltek át. A nagy manőverek közös hőstetteit, a kintinban töltött estéket, a szobáikban elkövetett tréfákat, az adjutánsról szóló vicceket.

— Emlékszel Andromacra, az adjutáns azológára — mondja Toubot, aki mindenre talált valami klasszikus vonatkozást, hogy fitogtathassa gimnázialis iskolázottságát.

— Andromac! A hülye fickó! — vette át a szót Petit Bidois. — Még most is látom gömbölyű szemét és ijedt arcát. Szinte halom Valencielli főhadnagy hangját, a mint rákiált a folyosón: Andromac! Te tök-filkó! Elveszted a nadrágodat! . . . Aztán, káplár ur emlékszel arra a napra, mikor megmutattad nekem a titkos minősítést, a mit írásztala fiókjában tartott az őrnagy ur?

— Emlékszem-e, hogyne emlékezném?

— És Victor Toubot recitálta: — „Petit-Bidois jó gyalogló, másodrendű céllövő, erkölcsi példás, mozgósítás esetén hivatalban alkalmazható”. — Aztán hozzátette: — És milyen távolinak tűnik fel mindez! Pedig ezelőtt hetvenkét órával még katonai szolgálatot teljesítettem.

Megszoritotta Petit-Bidois karját.

— Mond csak, öreg, — kérdi kissé aggodalmasan — csak nem érzik rajtam a kaszárnya levegője?

Petit-Bidois egészen megnyugtatta és tré-

fás iróniával bókolt neki, hogy oly rövid idő alatt elegáns, könnyen mozgó boulevard lett belőle . . .

— Nemde? — mondá Toubot öntudatos elégedettséggel. És látod, a mi legjobban tetszik nekem, az az, hogy egészen kikökkentem abból a katonai tempóból, a mit a legtöbb még ezivil korában sem tud elhagyni. Igazán, úgy érzem, mintha egy rossz álomból ébredtem volna fel. Ez az utolsó három év nem is számít az életemben. Olyan vagyok éppen, a milyen a katonáskodás előtt voltam. És biztosítalak, hogy a katonai szolgálat semmiféle jelleget, nyomot sem hagyott rajtam. Semmiféle szokás nem ejtett hatalmába.

. . . Ebben a pillanatban egy elsőrendű katonai parádés temetés haladt el mellettük. Toubot hirtelen, mintegy parancsra vonta ki karját Petit-Bidois karjából, mereven katonás feszességgel állt glédába, kinyitott jobb kezét vadonatúj cilinderéhez emelte és szabályos katonai tisztelgéssel szalutált a koporsónak . . .

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek
Fehér János kötszer gyárában
(Rákóczi-ut, Bémer-tér.)

ahol ori si választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gu n-haristryák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti** és **betegápolási cikkek.**

Mentőszekevények nagyraktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készíttetnek. **Telefon 419.**

ruló egészségben látjuk meg egy fél hónap múlva. Addig is várjuk figyelmes soraikat és kedves híradásukat.

A külügyminiszter a királynál.

Berehtold gróf közös külügyminiszter s Hoyos gróf követségi tanácsos reggel hét órakor Ischlbe érkezett. A pályaudvaron a közös külügyminisztert Schiessl báró kabinetirodai igazgató fogadta.

Rendkívüli meggyegülés.

Cziffra Kálmánt nyugdíjazták.

A vármegye részvéte

Tisza Istvánnak.

Biharvármegye törvényhatósága tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, melyen elég szép számmal jelentek meg megyebizottsági tagok. A közgyűlést pontban 10 órakor *Miskolc*zy Ferenc főispán nyitotta meg. A szokásos megnyitó szavak után a főispán a következő beszédben emlékezett meg az elhunyt Tisza Kálmánról:

— Igazi gyász, őszinte részvét érzésével hozom a tekintetes közgyűlés tudomására, hogy Biharvármegye, illetőleg Magyarország európai híre emelkedett államférfiának néhai Tisza Kálmánnak hitvese, özvegy Tisza Kálmánné, születet Dégenfeld Ilona grófnő folyó évi június 29-én jobblétre szenderült.

Mindnyájan igaz részvéttel vagyunk gróf Tisza István Magyarország miniszterelnöke és az egész Tisza család iránt. Részvétünket fokozza az a tudat, hogy az elhunyt urnőben nemcsak a fenkölt szellemet veszítettük el, hanem elvesztettünk egy minden időkre példányképpül szolgáló magyar családanycát.

Biharvármegye közönsége özvegy Tisza Kálmánné születet Dégenfeld Ilona grófnő elhunytá felett fájdalmas részvétet érez és indítványozom, hogy ezt a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítse meg és a Tisza család ez idő szerinti fejéhez gróf Tisza István ur őnagyméltóságához tisztelettel részvétáviratot intézzen.

Az indítványt egyhangulag elfogadta a törvényhatóság.

Ezután rátértek a tárgysorozat első pontjára, Cziffra Kálmán biharkeresztesi főszolgabíró nyugdíjazás iránti kérelmére.

Balogh János előadó ismertette a nyugdíjbizottság javaslatát. A bizottság, mint már ismertettük 1913. július 5-ével javasolta a főszolgabíró nyugdíjazását. A közgyűlés ennek alapján a főszolgabíró nyugdíjazását kimondta s a milleniumi év becsapításával eltöltött 19 szolgálati év után évi 2487 korona nyugdíjat állapítottak meg. Tekintettel pedig arra, hogy már a júliusi fizetését felvette Cziffra, a nyugdíját így augusztus 1-től folyósította a törvényhatóság.

Bige György özvegyének nyugdíját 1080 koronában állapította meg a közgyűlés.

A nyugdíj ügyek elintézése után egy igen fontos dologra tértek át. Hosszu küzdelem után végre az okányi temető dolgában is dűlőpontra jutott a törvényhatóság. Kimondták ugyanis, hogy Okány községében a község legelője egyáltalán alkalmatlan legelőnek és így a közeli Schwartz József féle birtokból kell 10 holdat kisajátítás útján megszerezni.

A komádi községi főjegyző javadal-

mazásának ügyében, ugy határozott a törvényhatóság, hogy az eddigi 60 hold és legelő helyett évi 3000 korona fizetést fog kapni.

A kalugyeri, körösszakáli és kabolás-pataki népiskolák államosítása ügyében tett indítványt elfogadta a közgyűlés.

Ezzel egy negyed 11 óra után véget ért a rendkívüli közgyűlés.

Szerelmes indiai herceg.

A tanítónő regénye. Kikosarazott herceg.

Egy Körös-parti szép tanítónőnek vitte el a levelet a posta tegnap Kalkuttába. *Asvim Chomar Chandhuri* indiai hercegnek volt címezve és benne egy hamisítatlan kosár. A herceget kikosarazta a kis magyar tanítónő, aki most került ki a képezdéből, alig pár napja látta meg az oklevelét és volt bátorsága röviden és határozottan elintézni életének talán legnagyobb fejezetét.

Ugye-e szép. Mert az elutasításhoz, az exotikus hercegi korona visszautasításához egy kicsit több kellett, mint magyaros könyvelés. Biboros rang, milliók, keleti gyöngyök, ékszerek és gyémántok hideg tüze villogott a szemé közé szegény büszke tanítókisasszonynak, a mesék kincsese kamrája nyílt meg előtte, csak ki kellett volna nyujtania fehér kezét az aranygyűrű után. És nem nyujtotta ki.

Miért? ... Ó ő biztosan tudja. Tudja és mi láttuk, amikor könny nélkül zárta le a levelet, könny nélkül mondott le a yachtról, amely Fiumében várta, a kalkuttai herceg aranyos pagodájáról, India gyöngyéről, a fejedelmi millió pompájáról. Miért, miért? ...

Titokzatosan mosolygott, amikor megkérdeztük. Elővett egy ivret nagyságu diplomát s kitergette.

— Ezért, — mondotta. — S rámutatott az oklevél közepén csillogó aranybetűkre:

BRANDT ILONA

okleveles tanítónő.

Amit aztán ezután mondott, az egy kicsit hihetetlenül, szokatlanul hangzott. Mintha nem is egy hivatalnok-leány, egy XX. századbeli leány, hanem a XVII. századból egy nemes kiasszony beszélt volna, annyira büszke és rajongó volt.

— Tizenkét évig vágytam a diplomám után. Ez volt minden ambicióm szárnya. Most elértem. Ez többet ér nekem a hercegi koronánál. Eddig is volt szép ruhám, ezután is lesz, hercegi férj nélkül.

Hirtelen kék romantikának tetszik. Pedig nem az. Itt nem annyira az aranybetűs diploma, mint inkább a némán maradt szív döntötte el a kis tanítónő sorsát. Vagy talán harmónikusán kinevelt, okos és nyugodt esze? ...

Az Orsolyák kis hercegnője.

Brandt Ila most hagyta el az Orsolyák fehér intézetét. Kedvence volt nemcsak a

tanárnőknek, hanem a kolleganőknek is. Ha lehallatszott a bibor függönyös fogadóteremből valami álmódzó, exotikus muzsika, a sima frizurájú, könyvvel sétáló képezdésznők halkán összesugtak:

— Ha? ... Zongorázik a kis kék hercegnő.

Gyönyörű bizonyítványai voltak. Szerény modora, exkluzivitása, nagy tudása és érdekes, szép arca rendkívül szimpatikussá tették. Ezelőtt három évvel elkezdett franciául, angolul és olaszul tanulni. Németül már régebben tud. A zongora mellett pedig órákig elült és a leányok előtt titokzatos, ismeretlen muzsika melódiáit kereste a hideg billentyűkön.

Már akkor sejtettek sorsában valami regényességet. Minden nyarat szüleinél töltött Szilágyosomlyón s évről-évre misztikusabb kód vette körül a fehér intézetben a kis kék hercegnőt.

A vakációk hercege.

Szilágyosomlyó kicsi hely, sokkal kisebb, sem minthogy egy indiai herceg odamenjen eltölteni a nyarat. Ebből a kis városkából, ahol olyan szép acélhamvas szilva terem, dr. Hollós István ügyvéd fia elment a chembridgei egyetemre jogot hallgatni. Ezelőtt három évvel aztán egyik nyáron vendéget hozott magával az angol egyetemről. Kollégáját: *Asvim Chomar Chandhurit*, a kalkuttai herceget, aki az idén abszolvál.

A somlyai árnyas kertek lombjai alatt hirtelen szines leányálmok bontakoztak ki. A keskeny aszfalton bártalanul sétálgatott a barna bőru herceg, lila-piros mályvák mögöl kacérkodtak vele a kisvárosi lányok. A kis magyar fészekben egy napon lángot fogott a merev vonásu, bronzarcu herceg szive és lelkendezve futott barátja apjához.

— Megvan! ... O monsieur! ... Az én hercegnőm!

A herceg 3 év alatt sem tudott megtanulni magyarul, de másnap már tudta ezt az egy szót: szeretem.

Es a kis kék ruhás képezdésznőnek, Brandt Ilának elmondotta napjában tizszer, százszor.

— ... Szeretem, szeretem.

Szép idők következtek. A herceg egész florikulturát teremtett a kisvárosban, virágos hajók hozták Indiából az orgonákat. Együtt tennisztek. Ezüstös esték kísérték el őket, egyiket hideg Anglia felé, a másikat pedig ide a szőke Körözs partjára ...

Tavaszi és nyári a legszebbek Reinnál
amerikai cipők Telefon 10-74. Rákóczi-ut.

A herceg emléke.

A szerelmi liason oly tiszta volt, mint a kristály. A tanítónőjelölt leült mesélni néha, mikor illatok csaptak be a zárda nagy kertjéből.

... Az ő kedvéért tanulok franciául, Szereti, ha ezen a nyelven beszélek vele. Az angolra haragszik. Azt mondja, hogy az indiai maharadszák mind haragszanak titokban erre a nyelvre.

— És tudják, olyan érdekes. Nem szereti a parfümöt. Még az Ylang-Ylang illatot sem. Pedig ezt a pármái hercegnő is szerette. Csak olajat hozott, azt is a Marica Völgyéből. Finom rózsaoilajat.

— A mellényein nem hordott soha esontombokat. Platinából és aranyból készíttette. Ő a zenét imádta. Tőle kapom ezeket a szomorú indiai népdalokat. Ugye ti is szeretitek . . .

— A herceg soha sem ivott szeszest italt. Nem ismeri. A champagnet sem. Indiából ezüstüvegekbe küldötték utána orangeadet. Mutatott olyan narancsot is, amelyből ezt készítik.

És egész éven át érkezett a kis somlyai házba drága chinchilla, indiai sárga-selyem sál, kis topánkák, nipppek, kották és esodás színű virágok. Ezekben él most a bronzarcu herceg emléke, meg kis francia nyelvű, kék papirosu levélkében, amelyek talán már tűzbe is kerültek.

... Mert így akarja Brandt Ilona, az okleveles tanítókisasszony, akit várnak az aranyos hátú magyar hegyek, piros arcu nebulók. Várja a magyar kultúra és talán más valaki a kéklő somlyai hegyek alján.

HUMOR.

A SZERELEM.

— Mi is a szerelem? kérdi a bohó ifju. A böles öreg ráfelel:

— Olyasmi, a mi akkor fog el bennünket, mikor nem eszünk, nem iszunk, nem alszunk, nem beszélünk, nem dohányzunk, nem veszünk, nem adunk el — szóval, mikor semmi okos dolgot nem csinálunk.

KÜLÖNBSÉG.

— Mielőtt megnősültem volna, órákig el tudtam hallgatni az én Adéomat, a mint énekelt.

— No és most?

— Most? Most muszáj hallgatnom.

CSALÁDI TRAGÉDIA.

A kis leányt tanuként hallgatják ki a bíróság előtt. A védő teszi föl a kérdést:

— Aztán mondd csak, mikor az édes anyád a nyújtófával édes apádat megverte, ugy-e az édes apád az alkohol hatása alatt volt?

— Nem; az asztal alatt volt.

LELKIISMERETES ORVOS.

— Fz a doktor Szabó sokat jár a báró kisasszonyhoz; olyan súlyos beteg talán?

— Nem; csak csinos és gazdag.

A GYEREKSIRÁS.

Férj: Rettenetesen sir ez a gyerek, nem tudok tőle dolgozni.

— Feleség: Talán énekelnek neki, édesem.

Férj: Köszönöm, drágám. Inkább csak sirjon tovább.

KÉTSÉGTELEN BIZONYISÁG.

— Mondja, Ödön, képes volna maga valami hallatlan vakmerőségre is, csak hogy bizonyítsa, mennyire szeret engem?

— Hát nem megmondtam, hogy elveszem feleségül?

Érmihályfalvának modern rabbi kell.

Ujabb zsidó harc a megyében.

Ugy látszik, a rabbi hare Biharvármegyében általánossá vált. Élesden, Berettyó-ujfaluban még javában tart a küzdelem a rabbi személye körül és már újabb rabbi hareról számol be érmihályfalvai tudósítónk.

Még alig hantolták el Schebeld Mózesnek, a volt rabbinak tetemeit, már megindult a hare a rabbiság körül. Mint előre volt látható, a rabbiválasztás kérdése kétfelé szakította Érmihályfalva zsidóságát.

Az egyik rész a modern zsidók pártja, mely az ottani intelligens zsidóságból áll és Grósz Béla bankigazgató vezetése alatt lépett akcióba. Ez a párt olyan embert kíván rabbinak választani, aki a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelel. Ez a párt főként azt kívánja, hogy az illető rabbi, ki a hivek lelkivilágát lesz hivatva irányítani, legalább kifogástalanul tudjon magyarul. Érmihályfalván ugyanis olyan sajátságos viszonyok uralkodnak, hogy azok türehetetlenek. A Máramarossziget felől özönlő zsidók ugyanis Érmihályfalván letelepednek és itt folytatják azt az életet, amit ki tudja hol, talán Galiciában éltek. Csak nagyon kevesen vesznek maguknak annyi fáradságot, hogy megtanuljanak magyarul. Ezt az érmihályfalvai jó magyar zsidó intelligencia resteli és véget akar vetni a mai állapotoknak. Ezért akarnak magyarul tudó rabbit választani.

A másik rész Schebeld Béni fiát, Schebeld Mózes akarta megválasztani. Ennek a pártnak a jelöltje már 25 éve tartózkodik Érmihályfalván. Nős ember, máskülönben bórkereskedő. Az üzletet a rokonok viszik, ő maga jámbor életű és idejének legnagyobb részét a hitközségnek szenteli. Emellett az érdeme mellett azonban van egy nagy hátránya, hogy csak épen, hogy törni a magyar nyelvet. Hogy nem fordít

nagy gondot a magyar nyelv megtanulására, azt bizonyítja az, hogy 25 év alatt csak ennyire volt képes haladni.

Különben hatalmas pájeszt visel, földig érő kaftánt, rókaprém kalapot hord, tehát kész galíciai. Érmihályfalva orthodox zsidósága őt akarja rabbinak.

Péntek este már meg volt az első ösztetőzés a két párt között. A vita mindkét részről igen heves volt, végül is eredménytelenül hagyták félbe.

Most aztán nagyban folyik a hitközségi tagok kapacitálása, a korteskedés, hogy ki legyen a zsidóság új rabbi. Előreláthatólag még nagyon zajos események játszódhatnak le a fölött a kérdés fölött, mely még nagyon kétes, hogy melyik párt győzelmével ér véget.

Márkus Emilia adósságai.

A művésznő ájulása.

A napokban kis híreske járta be a lapokat. Márkus Emilia a kultuszminiszteriumból jövet elájult és ideggörcsöket kapott.

Az elájulás magyarázatául a következőket rebesgetik:

A múlt év során Márkus Emilia anyagi helyzete tarthatatlanná vált. Ugyanis házat építtetett és azt fényesen be is rendeztette. Ezzel tetézte addig is volt anyagi zavarát; a megszorított hitelezők agyonzaklatták megrohanták és mindenét lefoglalták.

A művésznő ügyvédje hozzáfogott a zülalt viszonyok rendezéséhez és a hitelezőkkel való egyezkedéshez és csinált is egész tisztességes megállapodást, melynek egyetlen hibája csak az volt, hogy friss pénz kellett hozzá.

A magánhitelezők beérték volna összesen 58,000 koronával. Maradt volna ennél is nagyobb adósság, de nem magánhitelezőknél, hanem a színháznál és a színházzal kapcsolatos alapoknál.

Az ügyvéd úgy koncepiálta, hogy a magánhitelezőket ki kell fizetni; a hivatalos tartozásokkal majd csak valahogyan rendbejönnek.

Erre a „valahogy“-ra is megtalálták a módot. A művésznő kérvényt intézett a kultuszminiszterhez, melyben elmondta a tervezett egezségét és kérte, hogy az állam adjon a rendezésre 60.000 koronát. Ezt az összeget és a színházi alapoknál fennálló tartozását vonják le szerződésének további tartama alatt havi egyforma részletekben a fizetéséből és az egész hivatalos követelés fedezésére foglalják le a házat és ennek jelentékeny értéket képviselő berendezését.

Ez esetben — így magyarázta a folyamodó — maradna neki szabad rendelkezésre évi 28.000 korona, amiből gondtalanul megélhetne és zavartalanul teljesíthetné művészi kötelességeit.

Leitmann Dezső bank és keresk. irodája
Nagypiac tér, Gitye házban
megnyílt.

Mindennemű bank és kereskedelmi ügyek keresztül-
vitele a legrövidebb idő alatt.

Pénz közvetítés olcsó kamattal mellett.

Külön osztály: élet-, baleset-, tűz- és minden más
egyéb biztosítások.

A tervbe a kultuszminiszter nem mehetett bele, mert a legjobb akarat mellett sem rendelkezett a szükséges 60.000 koronával.

Az ügy így elhúzódott több mint fél-éven át és a művész viszonyai ma még rendezetlenebbek, mint valaha. A magánhitelezők közül már többen nem állják a régi megegyezést és közben jöttek új adóságot is.

Ma már nem elég a 60.000 korona,

hanem kellene 82.000 korona, hogy a régi, előnyös helyzet visszaálljon.

Ezt Márkus Emilia minap bejelentette és kérte, hogy csináljanak valamit, de a miniszteriumban, ahonnan aznap bucsuzott Náray-Szabó, azt a választ kapta, hogy nincs pénz — s erre a művész elájult.

Hej, ha a művész idegek általánosak lennének, de sok embernek kellene mostanában elájulnia Magyarországon?

Szenzációs válópör.

Hol vannak a Szlávy gyermekek?

A hivatalos akták óriási özönében, mely évenként megfordul a törvényszéken, ügyészségen és az árvaszékeken, kevés olyan érdekes és minden részleteiben szenzációs ügy van, mint a Szlávy—Hortoványi ügy. Szlávy József és Hortoványi Blanka neve közismert az előkelő társadalomban. Mindkét család az előkelő köröknek számottevő tényezője s így érthető is, ha e két család közt keletkezett differenciák, melyek egyszerre három hatóságot is foglalkoztatnak, általános érdeklődésnek képezik gócpontját, úgy a biharmegyei, mint a fővárosi uri körökben.

Az elhagyott érkeserői kastély.

Szlávy József érkeserői birtokos Hortoványi Blankát, a fővárosi társadalom egyik előkelő és szépséges tagját a „Magyar Állam” volt szerkesztőjének leányát vette feleségül. Boldogan éltek néhány évig a pompás kastélyban, ahol három gyermekük is született. A falusi élettel azonban sehogy sem tudott megbarátkozni a fővárosi élethez szokott fiatal asszony. A békés életet lassanként családi perpatvarok zavarták meg. Az asszony türelmetlensége napról-napra nőtt, míg végre is kitört belőle idegessége, melynek oka: a falusi egyhangúság. Hiába volt a férj minden szeretete, gyöngédsége s a nagy kényelem, amit biztosított, a pezsgő pesti élethez szokott asszonyt visszatartani nem lehetett.

Egy családi perpatvar után Hortoványi Blanka magához vette a gyermekeket, összehozta a legszükségesebb ruhákat és felköltözött Budapestre édes anyjához. A férj állandóan kérte az asszonyt, hogy térjen hozzá vissza. Hiába való volt minden. A kastély üresen maradt. Szlávy József hiába várta a párját, a vidám gyermek-kacajt.

A Pesti élet.

Mikor már minden kérés, békítés hiábavaló volt, Szlávy kénytelen volt az asszony és gyermekei tartásának biztosítására évi 8400 koronát biztosítani. Ebből az összegből 4800 korona az asszony részére volt kikötve, a többi pedig a gyermekeké volt. Ebből a pénzből nagyon szépen lehetett neveltetni a három gyermeket. A fiatal asszony azonban

nem hiába vágyott a fővárosba. Ott a szórakozásnak minden módját megtalálta. E mellett természetesen a három gyermek nevelésére nagyon kevés idő maradt. A gyermekek az elhanyagolt nevelés miatt a szülői tiszteletről megfélekedtek. Szlávy József, mint a gyermekei jövőjéért aggódó apa, bizonyítékokat gyűjtött össze, melyek alapján azt igazolta, hogy a három gyermek erkölcsi élete a jelenlegi környezetben veszélyben forog.

Budapestről, ahol Szlávinak inkább volt módjában feleségének és gyermekeinek életmódját megfigyelni, Szlávy, ha csak tehette, elutazott külföldi fürdők, vagy más magyar városokba.

El kell venni a gyermekeket.

Szlávy József a beszerzett bizonyítékok alapján Biharvármegye árvaszékéhez folyamodott, ahol azt kérte, hogy Hortoványi Blankától vegyék el a gyermekeket. Az árvaszék a kérelmet elutasította, mert nem látta fennforogni a férj vádjait. Eközben folyt az elválás tárgyában is az eljárás a törvényszéken.

A válóper folyamán a tanuk egész seregét hallgatta ki a bíróság. A tanuk mindnyájan a férj mellett tettek vallomást s ennek alapján a polgári bíróság elválasztotta a feleket.

A válóperben Szlávy József képviselőjét dr. Davidovits Sándor ügyvéd látta el. Davidovits a válóper alatt oly lényeges vallomásoknak jutott birtokába, hogy azok alapján biztosra volt vehető, hogy az árvaszék első határozatát meg fogják változtatni.

A felebbezések folytán a miniszter új eljárást rendelt a gyermekek elvétele dolgában. A vármegyei árvaszék az új tanuvallomások alapján tényleg megváltoztatta előbbi határozatát és elrendelte, hogy a három gyermeket az anya adja ki Szlávy Józsefnek. Ez esetben természetesen Szlávy a gyermekek neveltetési járulékát nem köteles fizetni.

Menekülés az apa elől.

Míg az ügy ebbe a stádiumba jutott, teltek az évek és nőtt az aktaesemő az árvaszéken. Eljött az idei nyár, a fürdőévad kezdete. Szlávy, aki minden évben más és más helyen szokta tölteni a nyarat, az idén is kiválasztott egy fürdőt, ahol néhány hetet

akart tölteni. Az árvaszék rendelete, melyben a gyermekek kiadása volt kimondva, Budapestben már nem találta Szlávyt. Eiköltözött a gyermekekkel egyetemben a Balaton partjára, Balaton-Szenesre, ahol Radák rendőrfogalmazó szomszédságában bérelte ki a Kovács-féle villát. Davidovits Sándor az árvaszék intézkedésével előbb Budapestre ment, ahol azonban már Szlávy tudta a megkezdését és nem várta meg, hogy felkeresse az ügyvéd, hanem nyomban fürdőre utazott.

Hajsza az asszony után.

Davidovics Budapestről hazajött Nagyváradra és bejelentette az esetet az árvaszéknek. Az árvaszék erre új határozatot hozott, amelyben kimondta, hogy ha szükséges, még erőszakkal is el kell venni Hortoványi Blankától a gyermekeket. Egyidejűleg megkereste az árvaszék a fővárosi államrendőrséget is, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel legyen az apa segítségére és ahol megtalálják a gyermekeket, vegyék el és adják ki az apának. Davidovics az új határozattal Budapestre utazott az államrendőrségre. Alig érkezett meg Szlávy képviselője a fővárosba, már nyomában voltak Hortoványi Blanka megbízottai és minden lépését figyelték. Mikor Davidovics a rendőrségen megjelent és a rendőrség gyors intézkedését kérte, a Balaton partján már tudta a szép asszony, hogy mi vár reá, ha nem menekül.

A fürdőzést tehát gyorsan megszakította. Lázasan csomagolt és anélkül, hogy valakinek szólott volna, reggelre már eltűnt a világból. Akkor éjjel 1 órakor egy kétfogatu kocsit állott meg a villa előtt, amelyen egy lefátyolozott nő és három gyermek ment a pályaudvarra. Mikor kirobogott a vonat a pályaudvarból, talán még egy szivart sem szivott el az inspekciós vasuti tiszt, már megérkezett a budapesti vonat Davidovicsesal.

Az ügyvéd egyenesen a Kovács-téle villa után tudakozódott. Elképzelték Davidovics meglepetése, mikor tudatták vele, hogy a villa szép bérlőnője egy órával előbb elutazott.

Nyomon Pragerhof felé.

Davidovics kénytelen volt az ügyvédi feladatot egyszerre detektívi szolgálattal felcserélni. Nem vesztegette az időt, kihajtatott a pályaudvarra, ahol megtudta, hogy az elmult éjjel Hortoványi Blanka Pragerhoffig váltott három jegyet.

Davidovics már a legközelebbi vonattal Pragerhofban volt. Itt egy kicsit nehezebb volt a nyomot megtartani. Gondolni sem lehetett rá, hogy itt utbaigazítást nyerjen. Mindenek előtt tehát azt állapította meg, hogy elutazott-e tovább Hortoványi Blanka, vagy pedig Pragerhofban maradt. Szerencsére a pályaudvaron egy vasuti tisztviselő emlékezett egy ideges szép nőre, akire teljesen ráillett Hortoványi Blanka személyleírása. Davidovics megtudta, hogy a nő a három gyermekkel Cormons felé menekült. Davidovics egyenesen Cormonsba utazott. Itt azonban végleg elveszítette a nyomot.

A vasuti tiszték nem tudták megmon-

TELEFON 10-70.

LIFT.

TELEFON 10-70.

MODERN FOTOGRAFIA D A J K O V I T S
SPECIALISTÁJA Nagyvárad. Sas-palota.

dani, hogy milyen irányban utazott tovább a szökevény. Cormonsról ugyanis három különböző ország felé lehet utazni. A forgalom pedig oly nagy, hogy senki sem tudott a legkisebb utbaigazítást sem adni. Davidovics kénytelen volt véleg lemondani a további üldözésről s így eredménytelenül visszaindult Nagyváradra.

Körözik a szép asszonyt.

A megszőkött szép asszony ennek dacára sem fog menekülni a hatóság rendelkezésére végrehajtása előtt. Az államrendőrség ugyanis körözvényt bocsát ki, melynek alapján bár hol találják meg a gyermekeket, el fogják venni tőle és haza hozzák az apához.

Megvan az óriási kigyó gazdája.

A kigyó azonban nincs sehol.

Pár héttel ezelőtt megírta a Tiszántul, hogy Magyarországon környékét egy óriási kigyó tartja izgalomban. A kigyót már két falu lakossága látta, sőt látták azt is, mikor a veszedelmes állat fiatal malacokat és szárnyas jószágokat tüntetett el óriási számban.

Megindult a hajsza a kigyó után. A főszolgabíró maga vezette az üldözést. Felgyverkezve 20-30 ember hajszolta a kigyót a csékei határban. Egy napi üldözés után eredménytelenül voltak kénytelenek visszatérni a kigyóvadászok. Másnap újból akarták kezdeni, azonban megkezdődött az esőzés és így nem mehettek ki a vízzel borított határba.

A kigyóról napról-napra jött értesítés. A telepések hol itt, hol ott látták a kigyót. Már megállapították a fészket is egy hatalmas fa odvas törzsében. Magyarországon pedig várják a napos időt, hogy újból kezdhessék a kigyóvadászatot.

Tegnap a már unottá vált kigyó dolgában újabb fordulat történt. A községben megjelent két egyszerű öltözötű ember és egyenesen a fűszereshez mentek.

— Kérek egy kiló mazsolát.

A kereskedősegéd, aki Magyarországon még soha senkinek sem adott ki egy kiló mazsolát, kétszer is megkérdezte, hogy tényleg mazsola kell-e.

— Mit esodálkozik rajta. Igenis, mazsola.

— Aztán ha szabad tudnom, minek az a sok mazsola?

— Hát kérem ez csak egy kis része annak, amire nekünk szükségünk van. Mi ugyanis állatseregletesek vagyunk. Pár hónap előtt itt mentünk át Magyarországon Belényesbe.

Volt az állatseregletünkben egy gyönyörű példány óriási kigyó, melynek úgy viseltük gondját, mintha a gyermekünk lett volna. És a hálátlan kigyó hűtlen lett. Mikor Belényesben fölnyitottuk a párnákkal bélelt kigyó ágyat, üresen találtuk. Utközben valahol megszőkött a bestia. Nem mertünk szólani senkinek. Féltünk a hatóságoktól is, hogy még megtalálnak büntetni bennünket. Sokáig kutattuk a kigyó buvó helyét, de még csak nyomára sem akadunk. Már minden reményről lemondunk, mikor az újságokból értesültünk róla, hogy a mi kigyónk Magyarországon határban kísért. Azért jöttünk most, hogy meg fogjuk

valamilyen úton módon a kigyót és magunkkal vigyük.

A két komédiás ezután egy csomó más kigyóalztató és buvóló szerrel felszerelve kivonult a csékei határba. Ott megállapított terv szerint elhintették a csemegéket, ők maguk pedig egy jól elrejtett buvó helyen huzódtak meg. A faluban többen látták a két komédiást és nem tudták elképzelni, hogy mit kereshetnek azok a sáros fűben. Mikor azonban megtudták, hogy a kigyó gazdáival állanak szemközt, bizonyos tisztelettel vanultak vissza.

Tegnap estig kuporogtak rejtekhelyeiken a komédiások, de a kigyó nem mutatkozott. Végül is naplemente után visszatértek a faluba, hogy ma tovább folytassák a kigyó fogást. Csékén nagyon örülének, ha el tudnák fogni a veszedelmes kigyót. Ehez azonban nagyon kevés remény van.

..HIREK..

Tájékoztató.

Julius 13. Katholikus Népszövetség nyári mulatsága a Püspök fürdőben.

V E R,

embervér, testvérek vére festi pirosra a balkáni mezőket, ahol máskor ilyen tájban ragyogott a nap. Zöld volt a mező, színes szép virágok tarkáztak és a vidám kecskepásztorok gondtalanul járták a görbe hegyeket. A balkáni népek könnyelműen, egyszerűen, mivel sem törődve éltek a maguk primitív igénytelen és mégis szép életét, harci dalok dobogtatták meg a gyerekek szívet és az öreg montenegrói apa csak úgy játékból kardforgatásra tanította a fiát. És szép, szomorú szláv dalok keltettek visszhangot szerte-szerte, a festői völgyek, az ormótlan hegyek között.

Azután jött egy szomorú ősz, és megdördültek az ágyuk és szomorú dicsőséget ünnepeltek odalent. A diadal büszke mámorába belezokogott a fájdalom, soha nem jöttek vissza, akiket visszavártak és úgy látszott, hogy azokba a kegyetlen és durva lelkekbe már szelid és szomorú, enyhe és finom érzéseket sugárzott a győzelem nagy véres ára, és akik pirosra festették a zöld mezőket, akik némán, mereven, a kardot a szívékhöz szoritva megtermékenyítették honfitársaik földjét, azok felett most végre kiragyg a béke fehér napja és a vad kulturátlanság helyét komoly, munkás kultúra foglalja el.

Nem így történt. A vérszag mámoros vadakká, koncéhesekké tette a Balkánt, amely csak megmarad mindég annak, amit ezzel a szóval, ezzel az akcentussal fejezünk ki: Balkán. Más szavunk, más jelzőnk nincs is rá, ez mindent meg mond. Hiába akart ott békés keresztény kultúra fáklyája lenni egy arrahivatott állam, a testvérei rárontottak a koncért és most ismét patakokban ömlik a piros vér, aranykalászokat nem ringat a szél és nem lesz aratás és nem lesz vigasz, ott csak a vigyorgó halál kaszája arat.

A kultur Európa pedig csak néz; néz

és érzi, hallja a háboru halálkaszájának a süvítését. Nyomasztó fekete árnyék nehezedik az emberekre, a békés munka nem nyeri el a méltó jutalmát, válságos idők, pénzkrisis, a boldog béke aranykorszaka csak várja a virradást, nehéz és sulyos az élet, pedig mi éppen úgy dolgozunk, mint eddig, vagy még jobban, megfeszített energiával. — És mindez azért, mert messze tőlünk, idegen célok, idegen érdekekért a balkáni zöld mezőkön, nem kérdezem, nem tudom az okát, hull a szép, piros vér...

La-Ly.

* Gróf Széchényi püspök és a XII. Katholikus Nagygyűlés.

A XII. Országos Katholikus Nagygyűlés elnöke, gróf Zichy János most kérte föl a nagymélt. püspöki kar tagjait a kongresszus védnökségének elfogadására. Széchényi Miklós gróf megyés püspök a napokban válaszolt a fölkerésre s közölte, hogy a védnökséget kész örömmel elfogadja.

* Az alispán szabadságon. Fráter Barnabás alispán tegnap kezdte meg hat heti szabadságát. Tegnap már ki is költözött családjával együtt Ersemjénbe.

* Személyi hir. Singlary Gyula nagyváradai államvasuti forgalmi főnök öt heti tartózkodásra Marienbadba utazott.

* Plébánosi beiktatás Várad-Ujvárosban. Ma, vasárnap délelőtt 9 órakor fog végbemenni Várad-Ujváros új plébánosának, dr. Lestyán Endrének ünnepélyes beiktatása a Szent László templomban. A beiktatási szertartást dr. Vucskics Gyula kanonok végzi, a ki ez alkalommal fog bucsut venni újvárosi volt hivatól.

* A Katholikus Népszövetség mulatságát ismét kénytelen a rendezőség elhalasztani. Tegnap esősre fordult az időjárás s annyira felázott a Püspök-fürdőben minden út, hogy a szabadban tartózkodni lehetetlen. A mulatságot azért a legközelebbi vasárnapra, július 13-ra halasztották.

* Lányi hadnagy Szalontára röpült. Lányi Antal hadnagy tegnap fényes sikerű produkeiót végzett. Reggel 6 óra 40 perckor a Béné-kuti térről Az Est bip-lánján felszállott és rövid 33 perc alatt Nagyszalontára repült, ahol a pályaudvar előtt szállott le. Az ügyes és lelkes pilótát nagy éljenzéssel fogadták a szalontaiak bravuros repülésért. Lányi Antalt utjában két automobil kísérte, az egyiken a hadnagy menyasszonyával és leendő sógornőjével. Ma különben látványos repülést rendez Nagyszalontán Lányi hadnagy, amelyre Nagyszalontán Lányi hadnagy, amelyre Nagyszalontán és a környék lakossága nagyban készül.

NESTLÉ FÉLE
régbevált GYERMEKISZT
a legjobb és legolcsóbb
 DOBOZA K 1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS ORVOSIÁLLÁSBAN
 Próbadozót ingyen kaptak: HENRI NESTLÉ, W. u. L. B. 127.

*** Polgármester-helyettesi állás szervezése.**

A városi tisztviselők fizetésének rendezése tárgyában Nagyváradi városa által kiküldött ad hoc bizottság tegnap délután folytatta tanácskozását. Dr. Adorján Emil elnöklete alatt dr. Medvigy Gábor, Baróthy Pál, dr. Perczel Adolf, dr. Moskovits József, Weisz Lajos, Lukács Ödön és Juricskay Barna voltak jelen. Először a felett folyt a vita, hogy azoknál a tisztviselőknél, akiknek ma nagyobb ösztönzések vannak, mint amennyit a törvény megállapít, a különbözetet mint pótlékot személyes pótléknak vegyék-e a mostani tisztviselőknél, vagy az állással járó pótléknak iktassák be. Hosszas vita után a bizottság abban állapodott meg, hogy a többletet személyi pótléknak veszi, azonban az egyes állásoknál mutatkozó nagyobb rendes fizetés különbözetét mint az állással járó dotációt veszi fel. Ezután a tisztviselők létszámának megállapítására tértek át s azokat állapították meg, egyelőre a fizetési összegek nélkül. A polgármesteri állás után egy polgármester-helyettesi állás szervezésének szükségét mondták ki. Felmerült az az indítvány, hogy szükség volna egy kulturális tanácsosi állásra, de az ezen állással járó teendőket a polgármester-helyettes lássa el. Ez a kérdés azonban egyelőre függőben maradt. Javasolja továbbá a bizottság egy javadalmi tanácsnoki állás szervezését, azzal, hogy az állás betöltéséhez akármely főiskola elvégzése s 5 évi gyakorlat szükséges valamely kereskedelmi vagy ipari vállalatnál. Felvetették azt az eszmét is, hogy így a tanács két taggal bővülne s az ügyek gyorsabb elintézése céljából kettős szaktanácsot szervezni. Az alügyészi állás megszüntetése mellett ügyészi állás szervezését javasolja a bizottság. A főjegyzői, főmérnöki, főrrvosi, főkapitányi, főszámvevői állások változatlanul maradnak. A bizottság kedden délelőtt 11 órakor folytatja a tanácskozást s ekkor a többi állásokat tárgyalja.

*** Borzalmas öngyilkos kísérlet.** Szabadkáról jelentik: Burkovszky Géza, a szabadkai ügyészség irnoka az éjjel idegrohamában a földön heverő hulladékba drótszöveget kevert és az így összegyurt masszát lenyelte, majd konyhakéssel felvágta a hasát. Veszedelemes sérüléseivel a kórházba szállították.

*** Scherb Hugó temetése.** Az öngyilkossá lett tüzérkapitány temetésére tegnap megérkeztek úgy a Scherb Hugó, mint a felesége bécsi és prágai rokonai. A kapitány felesége jómodu bécsi gyárosnak a leánya. A megérkezett rokonság az özvegyet és az árván maradt gyermek jövőjéről gondoskodni fog. Rendezni fogják a kapitány ügyeit is, melynek megtörténte után az atya nélkül maradt család Bécsbe fog költözni. A kapitány temetése ma délután 3 órakor lesz.

*** Eltűnt leány.** Kamenicsek Mária 16. éves leány a szülei háztól folyó év június 15-én azzal távozott el, hogy a kath. patronage egyesületbe megy. Mint máskor is, elégedték a vasárnap délutáni összejövetelekre. A kis leányt a szülők hiába várták haza, nem jött. Másnap a városban az összes ismerősöket felkeresték, a vidéki ismerősöket levélben kérdezték meg, hogy nem-e ment hozzájuk, mert a leány kalandos természetű. A jól kifejtett, zömök természetű leány köröztetését kérték a szülők.

A leány eltávozásakor bársony ruhát, magasszárú fűzős cipőt, nyakában kis vékony aranyláncos amulettet viselt. Beszél magyarul és németül, semmi irást magával nem vitt, hazudozó természetével képes a felnőtt embert elámitani. Aki felőle felvilágosítást tud adni, vagy tartózkodási helyét bejelenti a rendőrségnél, a szülők kellő jutalomban fogják az illetőt részesíteni.

*** Elszökött inas.** A gyulai rendőrkapitányi hivatal értesítése szerint Danese József 13. éves állami gyermekmenhelyi növendék kovácsinas Gyuláról megszökött. A gyermek alacsony természetű (növésben) barna arcú színe, rzeme barna, eltávozásakor csupán munkaköténye volt rajta.

*** Bartha kapitány kérelme.** Nagyváradi város közigazgatási bizottsága tudvalevőleg a Réz-Becsei-ügyből kifolyólag Bartha Béla rendőrkapitány ellen a fegyelmit megelőző vizsgálatot elrendelte s egyben állásától felfüggesztette. A törvény szerint a felfüggesztett tisztviselők fizetésüknek egyharmadát kapják. Bartha Béla kérvényt adott be a város tanácsához, amelyben kéri, hogy a tanács tegyen előterjesztést a törvényhatósághoz olyan irányban, hogy a felfüggesztés tartamára fizetésének felét adják ki részére.

*** Temetés.** Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a három éves kis Lakatos Lacika tetemeit. A temetés a pályaudvarról ment végbe, honnan a kis koporsót az olasz sirkertbe vitték és a családi sírboltban örök nyugalomra helyezték. A temetésen Lovassy Andor is részt vett.

*** Négy nyelvű siketnéma.** F. év január hónapban egy országos csavargót továbbítottak Margittáról a nagyváradi toloncházba, akinek illetőségi helyét hszadalmi levelezések útján lehetett megállapítani. Rosen Mihály 21 éves villanszerelő siketnémaságot születt, míg végre sikerült őt leleplezni, hogy kitűnően beszél még pedig magyar nyelven kívül németül, románul és olaszul. A levelezések alatt az a gyanu merült fel, hogy Rosen Mihály kémkedéssel foglalkozik, s azért szinleli a siketnémaságot. A bukaresti osztrák-magyar konzuli hivataltól Rosen Mihályról a következő értesítés érkezett: Nevezett Rosen Mihály 1910. évben Popescu Juon név alatt mint kocsis szolgált Sinaia város előjáróságánál július 21-től szept. 1-ig 60 frank havi bér mellett. Majd ezen időtől fogva pedig mint leiró lett alkalmazva az elől említett városi hivatalban. Bemutatkozás alkalmával magyar hadi szökevénynek mondta magát, mint akinek ninesen semmiféle okmánya s az idegen országban kénytelen szolgálatot keresni. Aug. 29-én a hivatali személyzet távollétében az ál-Popescu Juon alkulesokkal kinyitotta a főpénztárnok íróasztalát és abból ellopott 200 lei értékű okmányblyegeket. Kinyomozás után a felvett iratokkal együtt átadatott a román csendőrségnek és a prahovai ügyészséghez kísértetett, utközben azonban az őt kísérő csendőrt megvesztegette és azzal együtt megszökött Magyarországra.

*** Hölgyek figyelmébe!** Schmidt női fodrásznál — Rákóczi-ut 5. sz. alatt készítenek a legelegánsabb divatfrizurák — továbbá valódi prima hajból mindennemű hajmunkák — u. m. parókkák, transzformatiók már 60 K-tól feljebb, divatbandó, hullámrész stb. Lemoshatatlan hajfestés, ondulatió, hajmosás manicür. Telefon 11-98.

*** A katolikus népszövetségi jelvények** megérkeztek és darabonként 30 fillérért kaphatók Zöldy Bertalan pénztárnoknál.

Kertész S. Sándor

női divatruházában

Kossuth-utcza elején
Meylepő olesó és szolid árban
szerezhetők be az összes nyári ujdonságok.

Szép grenadinok, Eponges, vásznak, lüszterek, szádák és még más mindennemű nyári sima és ternó kelmék, mosóárak a legmegbízhatóbbak. **Napernyők.**

M. kir. államvasutások kedvezményes szállítója, szabotárakból 10% engedmény.

Legszebb menyasszonyi kelegyek.

Telefon 1030. Telefon 1030.

*** Kossuth-utca 12. sz. ház emeletén** háromszobás utcai lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x M. kir. Nagyváradi honvédenekar hangversenye az Európában. Az «Európa» nagyszállóba gyönyörű kerthelyiségében ma a 4-ik honvédezred zenekara hangversenyez fél 5-től fél 9 óráig — a hangverseny után Rácz Jóska teljes zenekara szórakoztatja a n. é. közönséget. Kitűnő magyar konyha, kőbányai sör és saját termései borok, szolid és lelkiismeretes kiszolgálás.

x A zene-edvelő közönség szíves figyelmét felhívjuk, Hamza J. nő primás újonnan szervezett 12 tagú bandájára, mely esténként a Fekete Sas kávéházban a szebbnél szebb rotákkal szórakoztatja a közönséget. Prágai különlegességek közül összeállított nagy színházi vacsora K 120, kicsi 80 fillér.

Az Alkotmányt

megveheti naponta, vagy előfizetheti, ugyesintén az

„Élet”, „Nagyasszonyunk”, „Zászlónk” és „Kis Pajtás”-t

Hegedűs Hirlapirodában

Rákóczi-ut 5. — Telefon 1301.

Valódi **Chassala szandálok**, amerikai **tennis cipők** és szabadalmazott **tennis ingek** kizárólag

REICHARD áruháza

cégnéi kaphatók.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 31. ezám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban Hungária cipőgyár r.t.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szőrme és plüs kabátokat, szőnyegetek stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt **Hatvany és Szentmiklósy** szűcsök, Nagy Sándor-u 1.

x **Eladó** terméstől a **szőlőm, gyümölcsöm** járásoként részletfizetésre. Cim a kiadóhivatalban.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyógyító gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árbán, levelekre válasz.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a leg egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegeselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sárkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

Elsőrendű modern hölgyfodászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a **most megnyílt Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti **angol kosztüm és felöltőkre**. Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t.”** itteni fiókja június hó 1-én **Körház-utca 6. sz.** alatt modernül berendezett, upon an épülő **GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELYT** nyit meg. A garage és javítóműhely felszerelése és kiállása minden követelményeknek megfelelő lesz. A társaság eme új vállalkozása automobili-ta körökben általános meglepetést kelt, annál is inkább mivel Nagyváradon az egész megyében ilyen szakszerűen berendezett garage és javítóműhely az autómajdó osok között régen érzett közük-séget p-tól.

x **Erdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László és Tsa** urí-, női- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak, modern szabás, elsőrendű munka **Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.**

x **Szenzáció a Korona kávéházban.** Ma és minden este a Korona kávéházban egy országos hírnevű női zenekar hangversenyez a legújabb ének és zeneszámokkal naponta változatos műsorral. **Biró Irénke** és **Báthory Adél** karmesternők vezetése alatt, a társulat tagjai elsőrangú erőkből van összeállítva u. m. **Biró Irénke** csellóművész, **Kövy Józsa** priménkesnő, **Báthory Adél** zongoraművész, **Földesy Lili** kitűnő harmonista, **Füredi** nővérek dob és hegedű művésznők és **Várady Franciska** nagybőgősnő, a társulat magán-számokkal is szórakoztatja a n. é. közönséget, a hangverseny kezdete este 8 órakor. Szabad bemenet. Szíves párfogást kérnek **Biró Irénke** és **Báthory Adél** karmesternők

x **Különlegességi** cukorka- és csemege-üzlet csak egy van városunkban, a **cukorka bonbonniere** a Bémer-téri korzón, hol sem kávé, sem fűszer szag nem járja át a cukorka és csemege különlegességek izét. Ezért mindenkinek saját érdeke egészségi szempontból is, hogy szükségleteit ott szerezze be. Finom kiszolgálás és olcsó ár. Tisztelettel **Benedek Testvérek** tulajdonosok.

x **Ismét megérkeztek** elegáns modell-alapok **UJHELYI RÓZA** Rákóczi-utcai üzletében, finom gyászkalapok és fátolyok is kaphatók. Telefon 130 sz.

Vigyázní tessék, hol vásároljon e hó-ban olcsón és jó árut. Egy waggon befűző cukrom érkezett míg a készlet tart kilója 88 fillér. Aszódi 8 fele zamatu mágnás pergelt kávéi, melyhez hasonló nem létezik 1/4 kiló 110. Saját darálású por cukor 1 kiló 90 fill. 1 kiló Hollandi csokoládé 210, 1/4 kiló erő és hízó kákáó 1 kor. Brassói első rendű szalámi 1 kiló 450, valódi Ementháli sajt 1 kiló 280, linom lipői turó 1 kiló 190. Tisztelettel meghívom a bevásárló közönséget Kossuth-utcai fő üzletembe. I. fiók Kert-utca, II. fiók Rákóczi-ut Kis Dávid tőzsde mellett. Aszódi trieszti kávé és tea közvetlen behozatala cukorka és csokoládé nagykereskedő

* **CSODASZÉP,** friss, idej termésű csemege-szőlő! **Őszibarack, cukordinnye, ausztra ai idej alma, friss paradicsom stb.** Kitűnő hegyi borok, kőbányai szalon és **maláta sörök.** **MERTZ NÁNDOR** csemege üzletében, **Körös-utca.** Telefon 448 sz.

x **A Betfia barlang titka** már fel van fedezve, de az is nyílt titok, hogy játékot, ajándéktárgyat és egyéb bazárcikket a legjobban a **Párisi bazárban** a Sas alatt lehet vásárolni.

x **Utások,** Félix- és Püspökfürdőbe menni szándékozók figyelmébe ajánljuk Serác Aurél sör-sarokát (Váradvelencei állomásnál) hol a közönség kényelmére modern nyári fedett terraszok állanak rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapolt Dréher-sör és dupla maláta sör, kitűnő borok, izletes hideg és meleg ételek kaphatók.

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árbán szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán,** passagő-kapu mellett

x **Ezuton hozom a nagyközönség** szíves tudomására, hogy a **Róna Andor-féle** üzletet megvettem és a raktáron levő összes kelméket, női kosztümöket, bluzokat, pongyolákat, selymeket és felöltőket eladásra boesájtom. Kiváló tisztelettel **Róth Rózsef,** a Csipkeáruház tulajdonosa.

* **Kossuth-utca 6. sz.** ház emeletén a Körös felőli oldalon modern háromszobás lakás mel-lék helyiségekkel november 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árbán forgalomba hozott **harisnya és keztü cikkeken,** amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztü áruháza árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Szász épület,

színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x Szandál 20—25 számig 2 korona; 26—28-ig 2 K 60 f., 29—34-ig 3 K 20 f., 35—42-ig 4 K., Vászón cipő 35—42-ig 1 K-tól kezdve szürke és barna szarvasbőrűből, női fél cipő 6 kor., női parti fél cipők 3 koronától kezdve Feketénél Szent János-utcán, Kis-pipa mellett.

* **Hölgyek kényelmére** bevezette a telefont, hogy a fürdő szezonra gyorsabban lehessen hölgyeinknek a megrendeléseket feladni a **Mille Juliette** fűző-teremnél Nagyvárad Színház-u. 4. Emke mellett. **Készít:** legújabb divatu fűzőket, haskötőt, melltartót, egyenestartót stb. **Allandó nagy raktár fűzővédőkben.** Telefonszám 827.

x **Csödtömeg eladás.** **KLEIN SÁNDOR** és **VILMOS** csödtömegéhez tartozó fiók-üzletekből az áruk u. m.: 5000 drb. ridikül kerül eladásra 1 kor.-tól foljebb. Vászónak prima minőség végenként 8 kor. 90 fill. Női színes ernyők 280 fillértől. Női és férfi harisnyák ugyszintén gyerek zoknik hallatlan olcsó árbán lesznek kiárusítva Rákóczi-ut 18. sz. alatt.

Olcsó gyógykurák itthon.

Idegesség, gyomorbélzavarok, gyöngeségi állapotok gyógyítása edző vizgyógymódokkal Női-bajok, szivbajok, érlelmeszedés ellen szénsavas fürdők, moor, sósfürdők.

Nem kell okvetlen gyógyfürdőbe utazni, mert Nagyváradon is tarthatók a gyógykurák.

Dr Rácz Ödön sanatóriumában

Szilágyi Dezső-u. 7. Telefon 639. Bejáróknak egész nap nyitva. Baniakóknak olcsó pensio.

Engel Dezső

vizgázott fogtechnikus

Lakását Bémer-térre (EMKE
kávéház emeletére) helyezte át.

Kossuth-utca 2 sz.
házban a volt Tóth
Zsigmond féle **üzlet-
helyiség** azonnal ki-
adó. Értekezhetni a
Polg. Tak.-pénztárnál

Értesítés.

A mai naptól kezdve házhoz szállít a **Schlauch-téri kioszk** mindennap **jeges-kávét** és **fagylatot**, kisadag fagylat 24. nagyadag fagylat 30 és jegeskávé 30 fill. Megrendelések naponta bármely órában el lesznek intézve. **MAGYARI BÉLA** hírneves cigányzenekara szórakoztatja a n. érd. közönséget ünnep és vasárnap.

OCCASSIO ELADÁS
a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

Vigyázzat!!

DIÓSY SOMA
(DIÓSY MISKA)

CIMFESTŐ, ZOMÁNGTÁBLA KÉSZÍTŐ

EMKE és PANNONIA KÖZT

ROSENZWEIG MIDERES MELLETT VAN

TELEFON 839 SZ.

* A kocsiartó közönség szives figyelmét felhívjuk ÜVEGES JÁNOS kerégyártó munkáira Báthory-u. 9. sz. **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelennek.

† **Uj fakeskedés. 2 kor. 20 fillér** 100 kiló kiszáritott, fűrészelt aprított bükfa házhoz szállítással. Iroda: Attilasz József Vámház-u. 31/b

TÓTH JÓZSEF

épület és bútortársaság Nagyvárád,
Szállási Dezső-utca 12. Lakatos-ház.

A legjutányosabb árszámítás mellett készit mindenféle épület portál és bútortársaság munkákat, valamint javításokat a legizlésebb kivitelben.

Tervek- és költségveté-ekkel díjtalanul szolgálók.

Régiségeket, műtárgyakat és mindenféle alkalmi vételeket vesznek, eladók és becsülők.
Házhoz is megyek.

STERNBERG J. Szt. László-tér
Kishidfő.

Ne hagyja magát félrevezetni! Csillárgyár

Nagyváradon csak egy van. Gyártelep: **Szent János-u. 20.** Iroda s raktár: **Bémer tér 3**
A n. é. közönség szives tudomására adom hogy villamos felszerelési vállalatomhoz a gyártást is felvettem. **10 éve fennálló** vállalatom a legnagyobb-garantia, hogy a legolcsóbb beszerzési forrás cégem. Tömeges partfogást kérve kiváló tisztelettel **STERN**

IRODÁLOM

Magyar Kézműipar. A budapesti iparos kongregáció hézagpótló munkát bocsát a közre: a Magyar Kézműipar címmel folyóiratot ad ki kongreganista iparosok és kereskedők, de általában minden keresztény iparos és kereskedő számára. Az első füzet tartalma a következő:

A „Magyar Kézműipar” programja.

Közgazdasági rovat: Az iparosképzés problémája. Irta: Eyth A. — Kisiparunk hanyatlása. Irta: Vécsey Özséb.

Szépirodalmi rovat: Küzdelem a boldogságért. Irta: Novák János.

Vegyes hírek: Meghívó. — A VIII. kerületi tanonciskola új felügyelője.

Ipartestületi ügyek: A szabóiparosok sérelme.

Sajtókérdés: A modern sajtó és a kereszténység.

Irta: Tanka Tibor.

Pályázati hirdetések: Felhívás.

A budapesti kongreganista önálló iparosok és kereskedők névjegyzéke.

A folyóirat díjtalanul közli az iskolák hirdetményeit.

Érdekes, változatos tartalmaért és igazán előkelő színvonaláért melegen ajánljuk iparosaink és kereskedőink figyelmébe. Előfizetési ára rendkívül csekély: egy évre mindössze 2 korona 40 fillér; megjelenik minden hónapban. Szerkesztősége és kiadó-

hivatala Budapesten, VIII. kerület, Horánszky utca 20. sz. a. van.

Az **Élet** e. szépirodalmi képes hetilap f. é. július 6-iki számában Török Gyula folytatja Zöldköves gyűrű e. regényét. elbeszéléseket találunk Kádár Lehelől. G. Miklós Ilona pedig a Gyermekekről írt három érdekes portrét. Cikkeket írtak Kárpáti Aurél Cholnoky Viktorról, Rudnyászy Gyula a mostoha versekről: verseket pedig Bodor Aladár, Begyáts László és Szemkő Aladártól találunk. Ezenkívül még a rendes heti rovatok és aktuális illusztrációk teszik élénké és elevenné az **Élet** e. legújabb számát. A Tiszántul előfizetői az **Életet** kedvezményes áron rendelhetik meg.

A „**Vasárnap Ujság**” július 6-iki száma a pompás képek nagy mennyiségét közli: Szögyén-Marich berlini nagykövetség lányának temetéséről, a hét nevezetes halottjairól, köztük özv. Tisza Kálmánról, Horáczius most felfedezett tiburi villájáról, az ógyallai csillagdaról, a pécsvidéki szép női viseletekről, a főváros környékének legszebb kiránduló helyéről, a Dobogókőről, az aradi választásról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kvassay Ede regénye, Zöldi Márton novellája, Babits Mihály, Farkas Imre, stb. versdi, Szép Ernő tárcája, Pekár Gyula regényes cikksorozata a rejtelmes Bretagneről. Egyéb közlemények: Farkas Zoltán cikke (képekkel) régi ponarokról, aktuális képek s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „**Vasárnapi Ujság**” előfizetési ára negyedévre 5 korona. Megrendelhető a „**Vasárnapi Ujság**”, kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.)

TANÜGY

Az Ardos-féle munkaiskola — melynek a készítményei valósággal feltűnést keltettek a rajz- és kézimunka kiállításán — a nyár folyamán is rendez tanfolyamokat külön a fiuk és külön a lányok részére. Mindkét nembeliek hetenként kétszer 2-2 órában nyernek oktatást s a tandíj az anyaggal együtt havi 15 korona. A készített tárgyak természetesen a növendékek tulajdonai maradnak. Tekintettel arra, hogy az iskola produktumai valósággal műbecsű tárgyak, amelyekért sok százezer korona vándorol tőlünk évenként idegen földre, szívesen ajánljuk a derék tanár vállalkozását az érdekelt szülők figyelmébe. Közelebbi tájékoztatás a munkaiskola helyiségeiben, Teleky-utca 13. sz. alatt nyerhető.

FODOR L. LAJOS

VIZSG. FOGTECHNIKUS
(Nagyvárad, Rákóczi-ut 9 sz. Barcs-ház. Telefon 865.)

Végzi a FOGÁSZAT körébe eső összes műveleteket a MODERN FOGÁSZAT és FOGTECHNIKA LEGÚJABB VIVMÁNYAI szerint, LEGMESSZEBBENŐ KEZESSÉG MELLETT. IDEGÖLÉS, FOGTÖMÉS, FOGHUZÁS TELJESEN FÁJDALOM NÉLKÜL.

VILLAMOS MEGÁLLÓ.

Telefon 865. Telefon 865.

NYILTÉR

KORN és SCHUBERTH

toilet- és divat festőművészek
megérkeztek.

Műterem: **ERZSÉBET-LIGET**
INCZE-VILLA.

Ujdonság! Ujdonság!

Bármilyen kalapok és napernyők különleges művészies mosható festékekkel leendő megfestése.

Irodai órák: reggel 8-9-ig

„ „ délután 2-3-ig

„ „ este 7-9-ig

Szülők figyelmébe!!!

ajánljuk a „**DONÁT-féle ker. magántanfolyamot**” ahol mindazon tanulók, akik az iskolában nem tudták a kereskedelmi tantárgyakat elsajátítani, okvetlenül — különös kipróbált módszer alapján — a kereskedelmi életben szükséges tudományt megszerezhetik. Különösen kiemeljük, hogy a kereskedelmi tantárgyakban: „egyszerű és kettős könyvvitelben, magyar és német levelezésben, ker. számtanban, vártótanban”

érettségire is előkészítünk.

Június hó 1-én az összes tantárgyakban különösen gyors-, gép- és szépirásra

uj tanfolyam kezdődik.

Egész nyáron át nyitva. — Beiratások naponta! A tanfolyam vezetője:

DONÁT KÁROLY

Szabadság-utca 3.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. érd. közönséget, hogy a FEKETE SAS étterem ib n **minden délbe és este 7 és fél órától az etkezés alatt a**

hirneves debreczeni Vörös Tóni és Fiai

zene kara hangversenyez.

Abonensek elfogadtatnak.

Kosztot házhoz is adok.

Bloch-rendszer bevezetve. Társas

összejövetelek, eljegyzések és es

küvök jutányosan elfogadtatnak

és külön termetet bocsátok a t.

vendégeim rendelkezésére. A hir-

neves Pilseni sör állandó friss

csapolása. Kitűnő asztali és faj-

borok, magyar és francia pezsgők,

likőrök, mérsékelt árak, naponta

friss zóna reggeli, kitűnő magyar és

francia konyha. Szives partfogást

kér a Fekete Sas Étterem bérlője

brassói Greising J.

Hungária borozó (büffé)

megnyílt

Rimanóczy-u. 4. sz. alatt
Royallal szemben, szolid női kiszolgálás,
nyitva éjjel-nappal.

Finom hideg ételek és italok,
külön termék rendelkezésre. A
n. é. közönség szives pártfo-
gását kéri

Östreich József
vendéglős, a szalon kávéház
volt tulajdonosa.

FOGAKAT

Ép gyökerek bennhagyásával
művezi kivételben szájpdlás
nélkül is készít kitűnő hírnevű
vizsgálózt

Fogtechnica
Öz. **Dr. DEÁKNÉ**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.
Fekete Sással szemben

SPORT

Galamblövézet
a Püspök-fürdőben.

Tavaly volt a Püspök-fürdőben a fel-
avatása a galamblövézetnek, a céllövészet
eme ritka sportjának s az idén ismét össze-
gyűltek a megye és ország biztos szemű és
kezű híres céllövői a szép fürdő kies tisz-
tására, versenyezni a szép díjakért.

Az idén még szélesebb keretekben, biz-
tosabb alapon és társadalmunk kiváló ve-
zérémberei védnöksége mellett folyt le a
verseny, annak jeléül, hogy e sportágnak
igen halás terrénuma van megyénkben.

Egyes oldalról állatvédelmi szempontból
ugyan emelkedtek hangok a galamblövézet
ellen s máris sajnálatot kelt az emberben,
amint egymásután bukfcencnek le a leve-
gőből a kedves szárnyasok a puska áldo-
zatai gyanánt, másrészt azonban még sem
lehet elvitatni e sport létjogát, mert mozgó
célnak a repülő galambnál a biztos lövés be-
gyakorlására alkalmasabb valami nincs. A
galambhús különben is fogyasztási cikk és
ha a galamblövézet sok galamb életébe ke-
rül, ez viszont a galambtenyészet emelését
vonja maga után.

A verseny, melyet az eső többször
megzavart, szombaton egész nap tartott, a
rossz idő miatt azonban nem sokan voltak
a lövészek ügyességének szemtanúi.

Az eredmények a következők:

A versenyen a katonai tiszti karból *Csa-
nády altábornagygyal* élén többen megje-
lentek.

A versenyek hőse *Kocsis Béla* (Élesd)
volt, ki két első díjat: egy szép Winchester
fegyvert és gr. *Széchenyi Miklós* püspök di-
ját egy masszív ezüst dohány tartót nyert.

Gróf Eszterházy Alajos szép aranyserlegét
Császly szabolcsmegyei birtokos nyerte, szép
biztos lövéseket tett *Bakaes Béla* is.

A szépen sikerült versenyt vidám tánc-
mulatság fejezte be. A vendégeket 1 órakor
külön vonat hozta be a városba.

A részletes eredmény ez:

I. Verseny. 1. *Kocsis B.* (Élesd), 2. *Vés-
sey* erdőfelfügglő. 3. *Csanády I.* (Nagyszal-
lonta.)

II. Verseny. 1. *Kocsis Béla*, 2. *Császly*.
3. *Véssey*.

III. Verseny. 1. *Bakaes Béla*. 2. *Császly*.
3. *Kankovszky*.

IV. Tétverseny győztese *Szunyogh*
Pál.

A versenyeket a *Bihari Vivó Clubb* ren-
dezte dr. *Böszörményi László*, az agilis főtít-
kár vezetésével.

A FTC Nagyváradon.

— A mai nap programja. —

A FTC vidéki propaganda körútjának
utolsó állomása Nagyvárad, ahol ma vasár-
nap mutatkozik be..

Nagyvárad AC csapata lesz az ellen-
fele, amely erősen készül, hogy eddigi ered-
ményeit a magyar bajnok-csappal szemben
is igazolja.

A FTC csapata és kísérete délben a
gyorsvonattal érkezik Nagyváradra. A NAC
tagjai testületileg várják a vonatonál, gyü-
lekezés délelőtt 10 óra után a Royal-káv-
ház terraszán, a vonatonál az üdvözlő beszé-
det tartja dr. *Adorján Emil* a NAC elnöke.

Az érkező vendégeket fellobogózt autó-
kon és kocsikon a Fekete Sas szállodába
viszik, ahol az elszállásolás történik.

Délután a Rhédey-kerti Sport-téren
pénztárnyítás fél 3 órakor. Helyárok a ren-
desek, de a szabad jegyek és kedvezményes
jegyek nem érvényesek. A programot 3
órákor a NAC I. ifj.—*Velencei Törekvés*
csapatainak barátságos mérkőzése vezeti be
Horváth Ferenc bíraskodása mellett.

Ezután kerül a sor a FTC—NAC mér-
kőzésre, a melyet *Izsó László* az ismert fő-
városi bíró fog vezetni. A csapatok felállí-
tása a következő:

FTC: *Fritz—Payer, Rumbold—Weinber,*
Brády, Blum—Szeitler, Tóth (Potya) Pataky,
Schlosser, dr. Borbás.

NAC: *Jakab—Hoffmann, Kucsera—Pita,*
Hirsch, Máthé—Katona, Strasser—Kürschner,
Döme, Oblat. — Tartalékok Robogó, Bran.
— A NAC új összekötő csatára *Döme* ez-
uttal mutatkozik be.

Mérkőzések előtt a NAC babérkoszorú-
val tiszteli meg a FTC-t, melyet *Kálmán*
Klárka fog átnyújtani. Majd *Dajkovits* főny-
képész készít felvételeket.

Este nyolc órákor a Fekete Sas étter-
mében ünnepi bankett lesz az FTC tisztele-
tére, melyre a NAC ezuton hívja meg a
város kultur társadalmának minden tagját.
— Részvételi jegy fejenként 3 kor. 50 fillér.
A fővárosi vendégek az éjjeli gyorsvonattal
vissza utaznak.

TÁVIRÁTOK

A krivolaki ütközet.

Szófia, július 5.

(Saját tud.) Hivatalosan jelentik,
hogy a bolgárok *Krivolaknál* a
szerb *Triusz* hadosztályt körülzár-
ták és azt elkeseredett harc után
teljesen megsemmisítették. Ezen üt-
közetnél a szerbek hadilétszáma
120 ezer emberből állott.

20.000 halott és sebesült.

Belgrád, jul. 5.

A katonai liga hivatalosan közli azt a
teljesen lehetetlen és hihetetlen hírt, hogy a
megindult új hadjárat első öt napján a bol-
gárok huszezer halottat és sebesültet vesz-
tettek. Nem is lehet számba venni, hogy
hány bolgár ágyu, mennyi hadiszer jutott a
szerb sereg zsákmányául.

Szaloniki veszedelemben.

Szófia, jul. 5.

A *Dnevnik* jelenti: Csapataink oldal-
mozdulata erősen fenyegeti Szalonikit. A
déli haretéren a küzdelem a mi vegyverünkre
nézve nagyon kedvezően folyik.

Visszaverték a polgárokat.

Belgrád, jul. 5.

(Saját tud.) *Zajeinél* a bolgárok
többször kísérelték meg az át-
törést, azonban a szerbnek mind-
annyiszor sikerült a támadókat
visszaverni.

Öngyilkos igazgató.

Budapest, július 5.

Vajda Jenő a textilgyár igazga-
tója ma délután 1 órákor a *Falk*
Miksa-utca 8 sz. ház ötödik emele-
téről leugrott és összeroncsolt ta-
gokkal terült el a kövezeten. *Vajda*
azért követte el az öngyilkosságot,
mert a gyár rosszul ment.

Meer Béla állapota.

Marosvásárhely, július 5.

(Saját tud.) *Dr Meer Béla* álla-
pota javult. Az orvosok véleménye
szerint fel fog épülni súlyos sebe-
süléséből. A merénylőt ma az
ügyészség fogházába kísérték át.

Öngyilkos postatiszt.

Makó, jul. 5.

(Saját tud.) *Nagy Imre* posta-
tiszt ma agyonlőtte magát. Tettének
oka az volt, hogy egy ottani
hagymakereskedő kölcsön kérte a
pénzét és nem adta vissza.

KÖZGAZDASÁG

**A budapesti Magyar Kereske-
delmi Csarnok zsákosztálya** kezde-
ményezésére az összes magyarországi zsák-
kölesönzők folyó évi május 25-én Budapesten
értekezletet tartottak, a melyen a zsáküzlet
súlyos mizériái és évtizedek óta érvényben
lévő káros üzleti szokásai lettek megvitatva.

Az értekezlet megállapította az üzlet-
felekkel szemben ezentúl követendő egységes
üzleti szokásokat és eredményképen kimon-
dotta, hogy az évek óta állandósult magas
juttatások, valamint a munkabérek és egyéb
költségek rendkívüli emelkedése folytán a
zsák és ponyva kölesönbéréket folyó évi
július hó 1-től kezdődőleg — a mostani vi-
szonyokhoz mérten — emelni fogják.

Az értekezleten a nagyváradai zsákköl-
esönzők is képviselve voltak, kik a 16 pontból
álló határozati javaslatot szintén elfogadták.

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.29
Buza 1914. áprilisra	— — —	11.79
Októberi rozs	— — —	8.95
Juliusi tengeri	— — —	7.85
Aug. tengeri (1913)	— — —	8.01
Tengeri 1914 májusra	— — —	7.44
Októberi zab	— — —	8.66

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	803.—
Osztrák hitelrészvény	—	609.50
4%-os koronajár-dék	—	80.85
Osztr. magy. államv.	—	686.—
Jelzálogbank	—	408.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	500.—
Hazai bank	—	275.—
Magyar bank	—	523.75
Keresk. bank	—	3590.—
Rimamurányi	—	670.—
Salgótarjáni kőszén	—	731.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	990.—
Közuti vasut	—	624.—
Városi villamos	—	348.—
Adria	—	527.—
Atlantika	—	—

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUCSKICS GYULA.

**Uj vendéglő
étterem és sörcsarnok.**

Alulírott tisztelettel értesítem a n. érd. főzönséget, miszerint Kapuczinus-utca 1. szám alatt mai nap

„Oroszlánhoz“ címzett vendéglő étterem és sörcsarnokomat megnyitottam.

Kitűnő magyar konyha, érmelléki borok, elsőrendű kőbányai és à la pilseni sörök. Szives pártfogását kéri

Popovits Sándor
vendéglős.

Ha nincs megelegedve

szabójával, mert drága vagy rossz-szabó szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6 (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről uja készítik. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

LEGOLCSÓBB

és legjobb bevásárlási forrás

özv. Kádár János-né

elsőrangú fűszer- és csemege kereskedése.

Mindenféle gazdasági cikkek, kötőz-hárs, kékkő, auto- és gépjárműk és **auto-benzin nagy raktára** ::

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagy-Várud, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményü

sérv kötéit,

szuszpenzoriumok fecskendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, háskötők, ágytálcák, bidék,

anatómiai

sérvkötők,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és mű-

végtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek. Külön próbaterem női és férfi kiszolgálására. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árendedmény.

Kiadó azonnal garzon fiatal embereknek elegánsan berendezett modern butorozott utczai szoba, esetleg teljes ellátással is, Erzsébetligettel szemben, III-ik ház, 2-ik ajtó.

A Szent László-nyomdában

az egyházmegyei főtanfelügyelőség által a róm. kath. népiskolák számára összeállított minta szerinti

Heti órarend-ek

már kaphatók és pedig:

- (A) teljesen osztott iskolák számára (minden egyes osztály külön-külön) dbja 16 fill.
- (B) részben osztott (két osztály együtt) iskolák számára 20 fill.
- (C) részben osztott (három vagy négy osztály együtt) iskolák számára 20 fill.
- (D) csztatlan (hatosztály együtt) iskolák számára 20 fill.

A megrendelésnél a fentebbi megkülönböztetések és az egyes csoportok szerinti példányszámok pontos feltüntetését kérjük.

A jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárud, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termései borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvétetnek.**

Szent László (Püspök) Gyógyfürdő

Nyári gyógyhely Nagyvárud mellett. Európai hírű 41° C. meleg természetes hévviz

Javalva van, az ürületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és visszamaradt vastagodásoknál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek, vesekövek eseteiben, májbajoknál, végre női bajoknál. Állandó fürdő orvos. Különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák árai K 1.60-tól K 8-ig váltakoznak. Gyógyterem hirdapokkal, zongora könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép

Kényelmes vasuti összeköttetés.

kilátással. Sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben és fenyvesben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis. Tükör- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Modern uszoda uszás tanítással és homokkurával. Legszebb kiránduló hely. Elsőrendű zene. Kitűnő konyha. Villanyvilágítás. Telefon, interurbán.

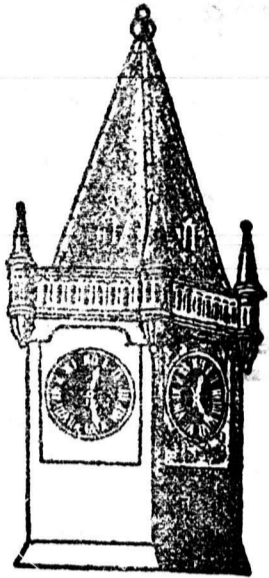
Dancs István.

Prospektust kívánatra küld a bérlőség.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik
legrégibb és leg-
megbízhatóbb
toronyóra
készítő telepe.
Olcso árak, több
évi jótállás.
Villanyerő
berendezés.

Kivánatra árjegyzéket
bérmentve küld

GUTORI FÖLDES KELEMEN aradi gyógyszerész által készített MARGIT-CRÉME -SZAPPAN

legjobb arekenős mely 2-3 nap alatt ifjítja
és szépíti az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő,
májfoltok, pattanások,
bőrtka (Mitesser) ráncok, kiütések stb. ellen.

Margit-Créme páratlan szer bőrpattanások,
wimmerlik, arc- és kézvörösödés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik,
hogy bőrre kenve, ez rögtön felveszi és ez okozza azon csodás
átalakulást, hogy egy szeplővel, vagy májfoltokkal
fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan,
nem zsíros, az arc nem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-főle Margit-Créme

ára: nagy tégely 2 korona, kis tégely 1 korona.

Margit-puder fehér, rózsaszín vagy crém színben 1 kor. 20 fill.

Margit-szappan darabja 70 fillér.

Csak akkor valódi, ha minden doboz
gutori FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész Arad, felirattal és címerrel van ellátva.
Utánzatoktól óvakodjunk!

Főraktár: Nagyváradon: Csanda Endre, Grosz Sándor, Hegedűs R., Irgalmasok, Kovács Béla, Lessner Alfréd, Molnár Lajos, Nyry György, Pohl Jenő, Sz. nass Ferencz, Apolló drogeria, Berger Sándor illatszertár, Vadász Albert drogeria, Ujvárosi drogeria. Nagyszalontán: Berkes Ármán, Szabó Emil győ. yszertárában.

LÉVAI MÁRTON

r.-t.

sirkőraktára és
köfaragó telepe

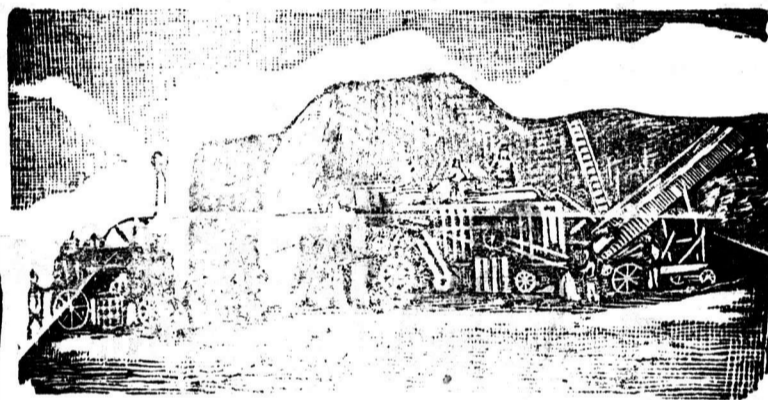
Nagyvárad
Rákóczi-u. 20.

RUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindennemű lakatos munkák, vas-
szerkezetek, vízvezeték javítá-
sok és takaréktűzhelyek első-
rendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése
ugymint: ekék, boronák, borsajtók és szőlő-
zúzók stb. **Lancos kútaink** nagy
tartósság, mint vízemelő képesség
tekintetében minden eddigit fölülmu-
nak. Mindennemű gépjavitások szak-
szerűen és gyorsan eszközölhetnek.

Csordás József

villanyerőre berendezett

gépjavitó telepe

NAGYVÁRAD

Templom-u. 7.

Ajánlja gépjavitó telepét, malomberen-
dezések, rézöntés, henger rovátkálás,
esztergályozás és minden e szakmába vágó mun-
kának a legpontosabb elvégzésére.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzó-
lámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a
közönség rendelkezésére áll. Telefon rende-
lésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514

Elvállaljuk villamos világi-
tási és erőátviteli berendezé-
sek felszerelését.

Csillárok

vilámpák

állandóan nagy választékban kap-
hatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Felszerelő telefon 55. sz.

NYÍRYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fé-
nyesre, csipke és szövet
fü gönyök, bútor szö-
velek, papi és egyen-
ruák vegyileg tisztít-
tatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

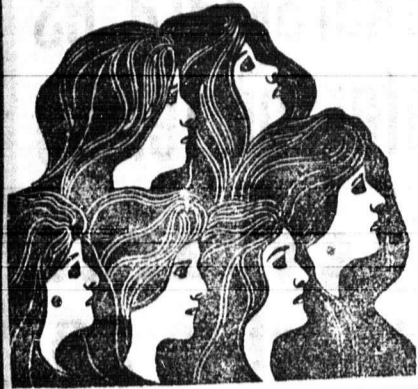
Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és pudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA **Gegenüber dem Rudolfsplatz**. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és **kölniviz-szappant**, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám

egyszerű levelezőlapra azo nni válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

CSÉPLÉSHEZ!!

gőzekéhez és mindennemű ipari célokra leggazdaságosabb elsőrendű

:: **SZENÉKBEN** ::
előnyös ajánlattal szolgál azonnal és későbbi szállításokra

UJVÁRI JOZSEF

szénagykereskedő

Nagyvárad, Uri-utca 14. Interurbán 431.

TYUKSZEM,

bőrkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN” használata után. Üvege 1 korona, postadíjjal 1:40 kor. Három üveg bérmentve 3 K.

EXCELSIOR

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljzudást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1:40 K, 3 doboz bérmentve 3 kor.

HIZLALÁSRA LEGALKALMASABB
40% phosphorévat tartalmazó

Takaránymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4³/₄ kiló ára, mely hónapokig elég 5 korona 80 fillér utánvétellel bérmentve.

Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr FLESCHE „Korona”-gyógyszertára Győr 99.

Artézikutfuró vállalat

Wessely és Biró

Nagyszalonta.

Cigányprimás!

„Király Ernő mulat” ez a címe a legújabb rendkívül sikerült humoros dupla gramofon hanglemezek, azonkívül „Soksz’ rugy szeretnék sirni”, „Futóbolond”, „Temetés volt a faluban” stb. Darabja 250 fill. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül csakis

Wagner

„Hangszer-Király”-nál kaphatók. — Budapest, József-körút 15. Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill. Legolcsóbban javít! — Lemezsere ingyen! — Kérjen nagy fényképes árjegyzéket. — óvást! Figyelem a „Wagner” névre és a 15. házszámra.

Nagyvárad KÖZÉPISKOLAI INTERNÁTUS Tisza Kálmán-tér 7.

Felvesz kereskedelmi-, polgári- és középiskolai, nyilvános és magántanulókat Gondos ellátás és szakszerű oktatás.

A nagy szünetekben lelkiismeretes előkészítés magán és pótvizsgálatokra.

Prospectust küld

Kovalik Vendel

igazgató.

Fröhlich József

viaszgyertya-gyártó-, méz- és viaszkereskedése

Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság és a n. é. közönség részére templomi viaszgyertyáimat, padló-viaszt főzött állapotban, valódi akác-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézeskalács különlegességeket. Tisztelettel

Fröhlich József.

Telefon 907.

Telefon 907

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett. Téli és nyári gyógyhely. Egész éven át nyitva!!

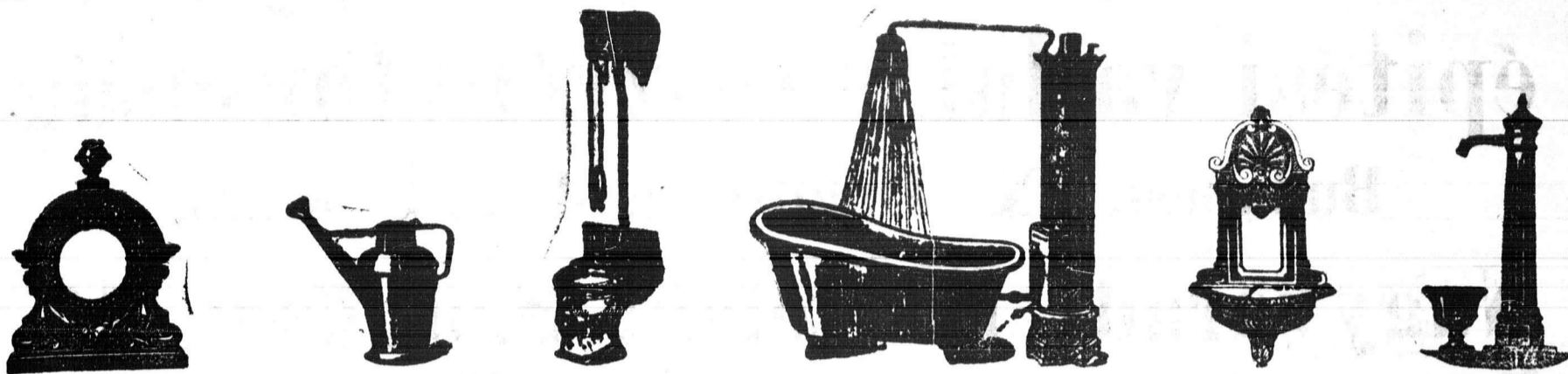
Európa leggazdagabb kénes hévíz forrása, víz hőfoka 49° C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csusz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1911. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a paratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör, kád, iszap, mór és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakosztály, társalgó, zongora és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tenis-pálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyves erdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirtda, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. Prospektust küld az

Igazgatóság.

BALOGH JÁNOS bádogos és vízvezeték berendező telepe
 Nagyvárad, Széles-utca 44. Telefon sz. 488. Uri- és Szaniszló-utcákkal szemben.

A nagyérdemű közönség figyelmét tisztelettel felhívom 18 év óta fennálló jónevű
 műre, ahol e szakmába vágó mindennemű munkálatokat ugymint eddig, a legpon-
 tosabban és lelkiismeretesen teljesítem. Nagybecsű megrendelőim támogatását kérve
 kiváló tisztelettel
Balogh János.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Alapítotott 1893. **Freund Benjámín** Alapítotott 1893.
 műorás, ékszerész és látszerész
 Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület.
RITKA ALKALOM.
 Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiáru-
 sitom eddig nem létező leszállított árban, arany-,
 ezüst-, nikkel órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-
 függőket és más ékszereműeket, kina-ezüst tárgyak,
 ingaórák, látszereknél 50% engedmény.

Tátray Sándor
 telefon 558. telefon 558.
NAGYVÁRAD
 Körözs-utca 11. sz.
 Épület és műlakatos víz-
 vezeték és vasszerkezeti
 munkák.

NE ADJUK
 pénzünket idegen
 cégnek, vegyünk
lánckútat
MÁRKUTZ JÓSEFNÉL
 Akadémia-u. 1. sz.

Deutsch Simon
 bútor-asztalos Ór-u. 6.
 Elvállal olcsó árban
 háló-szoba-, ebédlő- és
 szalon berendezéseket,
 ugyszintén előszoba és
 konyha berendezést.
 Hívásra megjelenek.

Oláh Sándor
 épület- és műlakatos
Beöthy Ödön-u. 43.
 Elvállal minden e szakmába
 vágó új munkákat és javításo-
 kat jutányos árban. Takarékos
 tűzhelyek állandóan ratáron.
 Költségvetést kívánatra küldök.

Jenny Jenő
 órás, ékszerész és lát-
 szerész. Ajánlja dűsan
 felszerelt óra és ékszer
 nagy raktárát jutányos
 árban. **Szent János-u.**
39. sz. Óra és ékszer
 javításokat pontosan esz-
 közölök.
Tanuló felvétetik.

Petry Arpád
 órás- és műszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut 9.
 Taroly és Risztó mellett, a Rimanóczy-
 palotával szemben. Mindennemű műszerészi
 munkák szakszerű javítása elfogadtatik.

Új keztyűs és sérvkötő
 készítő!!
 Keztyűk mérték után
 gyorsan és legjutányosabb
 árban készíttetnek. Bálí
 keztyűk 70 cm. hosszú,
 csak 6 korona. Tisztítások
 és javítások azonnal esz-
 közöltetnek **Ruganyos**
 sérvkötők 4 korona.
HORVÁTH R.
 Nagyvárad, Szt János-utca

JÉGSZEKRÉNYEK | kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz,
FAGYLALT-GÉPEK és **FORMÁK** | asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések
TARSOLY és RISZTÓ különlegességek
 vaskereskedésében
 Nagyvárad, Rákóczi ut. Telefon 390 szám.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad **fióktelep: Szőlős-u. 16.**

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.